

DARBININKAS

XLVIII NR. 68.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SPALIS - OCTOBER 9, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Reikia naujos politikos - akcijos už rytų Europos tautas

R. Nixonas, buvęs viceprezidentas, pabuvojęs rytų Berlyne, paskelbė **Saturd. Evening Post** straipsnį, kuriame kritiškai atsiliepiama apie Amerikos politiką dėl komunizmo pavertę tautų praeityje, tvirtindamas, kad Amerika galėjo padaryti daugiau, nei ji padarė pavertusių tautų naudai; mano, kad po atominės sutarties komunizmo pavojus laisvajam pasauliui tik padidėjęs; naujas Sovietų mėginimas pavergimo įteisinimui laimėti bus nepuolimo paktas, kurį sukliudyti gali tik mobilizuota viešoji opinija. Ameriko-

NIXONAS: Aš tikiu, kad atejo laikas iš pagrindų pakeisti kryptį ir Amerikos užsienio politikoje pabrėžti rytų Europos laisvės reikalą

LOTYNŲ AMERIKOJE: Karinės valdžios demokratiją vietoj

Ar jos kliudo vykdyti pažangos programą

Lotynų Amerikoje per pusantros savaitės dvi karinės revoliucijos. Spalio 3 kariuomenė pašalino Honduro prezidentą Ramon Villeda Morales; jo vietoj atsistojo buvęs štabo viršininkas pulk. Osvaldo Lopez Arellano. Revoliucija buvo nukreipta ne tiek prieš prezidentą Morales, kiek prieš jo įpėdinį Modesto Rodas Alvarado, kuris turėjo būti išrinktas spalio 13.

Tik prieš 8 dienas panašiai, tačiau be kraujo, kariuomenė pašalino Dominikonų Respublikos prezidentą Boschą. Nors Dominikonuose sudaryta civilinė koalicinė vyriausybė, bet ji tiek laikosi, kiek už jos stovi kariuomenė.

Per porą metų jau 6 lotynų Amerikos kraštuose valdžia atsidūrė kariuomenės rankose. Ir tai nėra galas neramumam. Neramu Venezueloje, Kolumbijoje, kuriose pašaukta kariuomenė kovai su teroristais, infiltruotais iš Kubos ir siekiančiais nuversti valdžią. Neramu net ir didžiausioje lotynų Amerikos valstybėje Brazilijoje.

REVOLIUCIJOS IR KENNEDY "PAZANGOS" PROGRAMA: I-vykiai eina priešinga kryptimi, nei programa siekia

J. Valstybės kelia susirūpinimo revoliuciniai įvykiai lotynų Amerikoje. Prieš dvejus metus prezidentas Kennedy paskelbė "Pažangos" programą, kuri numatė dvejopą lotynų Amerikos kraštų siektiną pažangą: ūkinę, socialinę, kultūrinę pažangą, o sykiu ir politinę demokratijos stiprinimą. Šios programos vykdymas savaimė

Nixonas: Nauja komunizmo ofenzyva pradėta prieš laisvąjį pasaulį. Nepuolimo paktui pasipriešinti tegali bendra opinija. Laikas pakeisti rytų Europos politiką

je sukurtą atolydžio atmosferą laiko iliuzija ir padėti taip vaizduoja:

Aš tikiu, kad mes įeiname į laikotarpį, kuriame komunizmo ekspansijos grėsmė laisvajam pasauliui yra didesnė nei bet kada po antrojo pasaulinio karo... Nauja didžioji komunizmo ofenzyva prieš laisvąjį pasaulį yra pradėta; ofenzyva be karo; ofenzyva, kuri juo labiau pavojinga, kad ją sunku pažinti ir veiksmingai sutikti.

Mes negalime tos ofenzyvos nuveikti tik statine defenzyvos politika. Yra teisinga ir reikalinga tai, ką Jungtinių Valstijų prezidentas paskelbė vakarų Verlyno gyventojam, kad mes padėsime jiems gintis, jei jie bus užpulti. Bet tuo pačiu laiku mes turime duoti aiškiai suprasti, kad mes čia nesustosim. Čruščiovas nevengia pareikšti, kad komunizmo siekimas ne tik apginti, ką jau komunizmas turi, bet išplėsti jį į visą pasaulį. Mūsų siekimas už laisvę negali būti mažesnis... Mūsų siekimas turi būti laisva Kuba, laisva rytų Europa, laisva Rusija, laisva Kinija.

Ką pozityvaus Jungtinės Valstybės gali padaryti rytų Europos 97 milijonų žmonių laisvei?

Mes turėtume turėti šiuos tikslus kaip minimum: (1) pašalinti Sovietų okupacines jėgas iš rytų Europos kraštų; (2) leisti šių kraštų vyriausybėms laikytis tos pačios politikos, jei jos nori gyventojai; (3) komunistinės vyriausybės turi leisti gyvuoti laisvai šiuose kraštuose esančiam bažnyčiom ir kitom laisvom institucijom; (4) leisti palaikyti ryšius su šių kraštų žmonėm, įskaitant ir Amerikos aukštųjų pareigūnų atsilankymus kaip ženklą, kad šių kraštų žmonės nėra užmiršti; (5) padidinti mainus spaudinių, transliacijų ir kitų susižinėjimo priemonių, ypatingai priemonių, kurios padeda jau-

nimai laikyti ryšius su Vakarais.

Prekybos ir paramos programos yra mūsų galingiausi potencialūs ginklai; bet juos sunku pavartoti veiksmingai. Čia Amerika neturėtų imtis jokios veiklos, kuri sustiprintų komunistinės valdžios varžtus žmonėm.

Komunistų siekimas užmesti vergiją visam laisvajam pasauliui. Mūsų siekimas turi būti ne mažiau kaip atnešti laisvę komunistiniam pasauliui. Mūsų politika turi vadovautis principu: mes stojame už laisvę ne tik savo, bet ir visų tautų.

Nixono pareiškimai yra staigmena dabartiniuose santykiuose, kada, anot Nixono, einame

Čekoslovakijos vyskupas paleido iš kalėjimo. Ką tai turi reikšti?

Vatikanas spalio 3 paskelbė, kad Prahos arkivyskupas Joseph Beran ir dar kiti 4 Čekoslovakijos vyskupai paleisti iš kalėjimo. Arkivyskupui neleidžiama grįžti į savo ganytojišką pareigą. Esą jis galėtų išvykti į Vatikaną susirinkimui be teisės grįžti į Čekoslovakiją.

Arkivyskupas Beranas pana-

šus Bažnyčios kovotojas kaip kard. Mindszenty. Jis buvo suimtas 1942 nacių ir išlaikytas Dachau koncentracijos stovykloje trejus metus. Bolševikams paėmus Čekoslovakiją, arkivyskupas atsisakė pasirašyti ištikimybės komunistiniam režimui priesaiką ir ragino kunigus nuo jos susilaikyti. Išpėjo: "Nesiduokite nužadinti jokiais grasinimais". Jau 1949 birž. 18 išpėjo dėl savęs: "Jūs gal išgirsite apie mano prisipažinimus ar kitokius dalykus; aš tikiu, kad jūs manim pasitikėsite". Arkivyskupas buvo suimtas 1949 ir nežinia, kur buvo laikomas. Dabar po tiek kalinimo metų jis yra jau 74 metų amžiaus.

H. Tribune aiškina, kad arkivyskupo ir keturių vyskupų paleidimas gali reikšti sovietinių režimų parodytą ženklą, kad jie nori kalbėtis su popiežium Paulium VI, kaip jie to siekia su Jonu XXIII, paleisdami Ukrainos arkivyskupą Slipij.

KVIEČIAI: ne už auksą, o už laisvę?

Prezidentas sutikimą parduoti kviečius komunistam atidėliojo. Vis laukė, kad būtų bendras abiejų partijų pritarimas. Prezidento sutikimas parduoti pagaliau numatytas buvo paskelbtas spalio 9 spaudos konferencijoje. Demokratų vadovai pritarė. Respublikonai reikalavo, kad būtų sąlygos — kad už kviečius komunistai duotų daugiau laisvės pavertęm žmonėm. Už politines sąlygas pasisakė ir buvęs prezidentas Eisenhoweris. Buvęs viceprezidentas Nixonas taip pat prieš pardavimą be sąlygų, nes kviečiai sustiprins Maskvos dominavimą satelitam. Jei už kviečius būtų duodama žmonėm daugiau laisvės, tada pardavimas pateisinamas.

Laisvių reikalavimą pirmieji iškėlė senatoriai demokratai Dodd ir Proxmire. Dodd pasiūlė sudaryti senato komisiją kviečių pardavimo klausimui ištyrti ir kol nebus jos išvadų, susilaikyti nuo pardavimo. Labiausiai pardavimą gynė sen. Humphrey.

Sovietų diplomatai informavo, kad Sovietai kviečius už-

ARKIVYSKUPAS BERANAS

MADAME NHU: Tik jau be triumfo... Išvyko komisijos

Vietnamo Madame Nhu spalio 7 atvyko į New Yorką. Amerikoje išbuvo 3 savaites. Pakviesta yra į 29 priėmimus, kuriuose sakys kalbas ar atsakines į klausimus. Daugiausia ją pakvietė universitetai ir spaudos klubai. Lankysis 12 miestų.

Vyriausybės žmonių nelankys. Vyriausybės žmonėm ji nepageidaujama. Valstybės departamento "aukštas pareigūnas" (ir vėl be pavardės) ragino korespondentus, televizij-

sakys, kai prezidentas paskelbė savo sutikimą. Vengrija, Bulgarija, Čekoslovakija jau pasisūlė pirkti.

Amerikos eksportininkai paskelbė kaltinimus Kanadai, kad ji siekia nustatyti kviečių kainas pasaulinėje rinkoje, nepalankias Amerikai. O Kanada jau padarė naujus kviečių business — pardavė dar Japonijai 800,000 tonų ir Bulgarijai 300,000.

Žuvo 5000. Vos išgelbėtas Castro

Flora hurikanas spalio 9 jau nusisuko į Atlantą Bahamos salos link. Haiti saloje paliko bausius pėdsakus: 2,000-5,000 žuvusių žmonių, 100,000 benamų. Ryžių, bananų, kavos plantacijos nuplautos, sunaikintos. Esą du penktadaliai ūkio sunaikinti. Vėjai siūtė 140 mylių greitumu. Per tris su pusę dienos prilijo 40 colių. Spalio 4 hurikanas nusisuko į rytinę Kubą. Vėjai 80-100 mylių greitumu siūtė penkias dienas. Sugriovė ar nuplovė 90 proc. ūkių, fabriku, namų. Patį

IZRAELIS — PIJUS XII — MASKVA

Pijus XII-sis komunistų labiausiai nekenčiamas popiežius. Keno naudai kova prieš jį perkelta į sceną?

Izraelio valstybėje rugsėjo 26 buvo didelis susidūrimas tarp partijų, kurios sudaro koalicinę vyriausybę. Susidūrimas dėl velionies popiežiaus Pijaus XII "Nacionalinės religinės partijos" laikraštis apkaltino užsienių reikalų ministrį, kad jis darė įtakos teatro vadovybei atsakyti Rolf Hochhuth dramos, vardu "Vietininkas".

Tas veikalas pasirodė š. m. kovo mėn. Berlyne. Jis sukėlė audrą ne tik Vokietijoje kaltinimais popiežiui Pijui XII, kad jis esąs atsakingas už žydų persekiojimą, nes nieko nepadaręs persekiojimą sustabdyti. Veikalas kaltinimas popiežiui buvo atmetas ne tik Vokietijos katalikų vyskupų, bet ir dabartinio popiežiaus Pauliaus VI. Berlyno evangelikų vyskupas Otto Dibelius atsiliepė apie veikalą kaip apie pigų ir naivų istorijos rašymo būdą, kuris nepatarnauja nei "mūsų tautai nei žmonijai".

Veikalas betgi eina į scenas su didele kova. Yra jėgos, kurios jį stengiasi perkelti į kitų kraštų scenas. Yra taip pat jėgos, kurios tam priešinasi. Sveicarijoje rugsėjo pabaigoje premjerą piketavo 2000 žmonių. Susirėmimuose policija vartojo lazdas ir keliolika suėmė. Salėje ir vaidinimo metu buvo triukšmas bei švilpimas. Panašiai darės kituose Europos miestuose. Kova vyko, aišku ne dėl "meno", bet dėl siekimo popiežių Pijų diskriminuoti, iš kitos pusės siekimo pasipriešinti. Ir Izraelio ministeris norėjo tyliai išvengti to veikalų, kad nebūtų gadinami santykiai su Vatikanu, o jie da-

PIJUS XII ir jo padėjėjas valstybės sekretariate Msgr. Montini — dabar Paulius VI

bartiniu metu esą geri.

Būdingas laiko sutapimas. Tas Pijaus XII kaltinimas scenos veikalė dėl žydų persekiojimo sutampa kaip tik šiuo metu su komunistinės propagandos siekimu nukreipti kaltinimus dėl žydų persekiojimo nuo Sovietų Sąjungos; nukreipti žydų persekiojimo kaltinimus kaip tik į tuos, kurie yra aktyviausiai priešinęsi komunizmui. O Pijus XII yra tas popiežius, kuris komunistų akyse yra virtęs komunizmui pasipriešinimo simboliu.

VATIKANE:

Kas iš Lietuvos? Lietuvos vyskupų ir į antrą sesiją bolševikai neišleido. Tedalyvauja tie patys vyskupijų valdytojai: kan. Krivaitis ir kan. Bakšys svečio teisėm, kan. Stankevičius ekspertų teisėm. Sesijos atidaryme tarp diplomatinio korpo dalyvavo Lietuvos ministeris St. Girdvainis. Iš laisvojo pasaulio sesijoje dalyvauja vyskupas V. Brizgys.

J. TAUTOSE: Vietnamo Diem prašo ištirti

J. Tautose spalio 7 ėmė svarstyti skundą dėl "budistų teisių paneigimo" Vietname. Svarstymui užbėgdamas už akių, prezidentas Diem kreipėsi laišku į sesijos pirmininką, prašydamas atsiųsti J. Tautų komisiją padėties ištirti. Laiške apgailestavo, kad kai kurie esą apnuodyti klaidinga informacija, dėl kurios budistų klausimas ir iškilo J. Tautose. Prāšymui Ameriko buvo palanki, viešai pritarė Costa Rica. Tačiau Sovietų Fedorenko užprotestavo prieš siuntimą. Tegul, sakė, ištiria kontrolės komisija, kurioje dalyvauja Indija, Lenkija ir Kanada. Klausimas atidėtas.

Pilnatis spalio 8 nutarė siųsti misiją į Vietnamą. Sovietai savo pasipriešinimą atsiėmė.

Amerika, Anglija, Sovietai spalio 3 sutarė uždrausti atominių bombų gabenimą antorės erdvėje.

Izvestija jau kalba ir apie cigarečių stoką, ir apie trašų stoką.

Istatymas vienu keliu, gyvenimas - priešingu

"Made in USA":

Kongresas 1949 išleido "eksporto kontrolės aktą", kuriuo buvo apribota galimybė pristatyti komunistam paramą. Buvo sudarytas ilgas sąrašas strateginių prekių, kurios buvo dabar draudžiamos gabenti. Nato valstybės ir Japonija kitais metais sudarė nepriklausomą komitetą (vadinamą Cocom) Paryžiuje, kuris turėjo panašiai džiaudžiamam prekam derinti sąjungininkų kontrolę. Tačiau Korejos karo metu pasirodė, kad milijonai tonų Vakarų gamintų prekių buvo pristatytos komunistinei Kinijai. Europos pramonikai, daugumas gavę pagalbą iš Marshallo plano, tenkino komunistų užsakymus, pradedant nuo radaro iki lėktuvų propelerių. Amerikos GI ėmė apmąstyti, kada paįmavo kinus ir nelaisvę ir rasdavo, kad jų batai, sunkvežimiai, padangos, medicinos įrankiai ir susižinojimo prietaisai buvo gaminti Vakaruose, o kai kada turėdavo ir ženklus "Made in USA".

Pro įstatymo spragas:

Kongresas 1951 išleido kitą įstatymą, vadinamą "Battle Act", kuriuo turėjo būti nutraukta Amerikos ūkinė ir karinė pagalba kiekvienam kraštui, gabenančiam draudžiamąsias prekes priešiškiem kraštams, ypačiai sovietiniam blokui. Tačiau Baltieji Rūmai surado įstatyme spragą, kuria pasinaudodami galėjo tos paramos ir nenutraukti. Iš Amerikos paramą gaunančių valstybių devyniolika nekrepė dėmesio į Battle Act ir jo nevykdė 33 kartus, bet kiekvieną kartą valstybės departamentas įtikino Baltuosius Rūmus, kad įstatymo spraga pateisina įstatymo nevykdymą.

Braukime iš sąrašo:

Sąjungininkai greitai apsižiūrėjo, kad draudžiamųjų prekių sąrašas varžo jiems rąnkas. Ėmė siūlyti Cocom komitete kai kurias prekes iš sąrašo išbraukti. Tokiu būdu 1954 išbrauktas varis. Vario draudimas gerokai buvo pristabdes Sovietų karinį ginklavimąsi. Jie tegalėjo gauti 75,000 tonų per metus. Draudimą atšaukus, Sovietai dabar importuoja 250,000 tonų šio metalo.

Galim ir nebraukti. Galima ir kitu būdu apeiti sąrašą. Anglų firma Glacier Metal Co. ėmėsi statyti Sovietam netoli Gorkio už milijonines sumas metalo apdirbimo fabriką, kurio gaminiai eina automobilių bei sunkvežiminių motorų gamybai. Anglų firmos pastatė keletą plastikos fabrikių. Anglų firma Vickers Co. šiais metais pristatė komunistinei Kinijai šešis Viscount sprausminius lėktuvus su radaru ir kitais įtaisais, nors tai yra Cocom sąrašas, nes tokie lėktuvai gali būti vartojami kariuomenės transportui.

Nato valstybės net suteikė Sovietam 200 milijonų kreditą pirkiniam iš Vakarų.

Lenktynės prekyboje:

Anglijos prekyba su Sovietų

Prekyba—ginklas kovoje už taiką ir laisvę (2)

bloku nuo 1959 pakilo 50 proc. Prancūzijos maždaug tiek pat pakilo. Italijos prekyba 1959 iki 1961 m. padvigubėjo. Ji pristatė Sovietam išstus fabrikus gaminti chemikalams, popieriui, reikmenim tanklaiviam. Turino Fiat Motor firma derasi pastatyti Rusijoje fabriką, kuris pagamintų per metus 120,000 traktorių ir pašalintų žemės ūkio gamybos krizę. Vakarų Vokietijos prekyba su Sovietais yra didžiausia — 476 mil. dol. 1961, beveik 90 proc. viso Vokietijos importo į Sovietus yra chemikalai, mašinos, plienas, geležis, ir preciziniai instrumentai. Pasirašė sutartis pastatyti fabrikus dideliem naftos pramonėje reikalingiem vamzdžiam, dvi chemines dirbtuves, popierio fabriką ir kt.

O Amerika?

Prieš trejus metus jaunas inžinierius Henry B. Patterson,

susidomėjo, kodėl vyriausybė yra suinteresuota, kad firma Bryant Chuking Grinder Co., kurioje jis dirba, parduotų Sovietam 45 labai jau strateginės reikšmės mašinas precizianiam kamuoliam gaminti. Inžinierius parašė apie tai sen. Winston Prouty. Sen. Thomas J. Dodd, senato vidaus saugumo komiteto vicepirmininkas, ėmėsi tardymo. Rado, kad mašinių prekybai buvo pritaręs prekybos departamentas ir valstybės departamentas, nepaisydami apsaugos departamento griežto pasipriešinimo; nepaisydami New Hampshire kompanijos, kuri prisidėjo prie tų mašinių pagaminimo, pareiškimo, kad reikėjo 20 metų, iki Amerika tom mašinom pasiekė persvarą erdvės tyrinėjime, o mašinių pardavimas Rusijai duos jai milžiniškos pažangos galimybes. Tik šio tyrinėjimo duomenis paskelbus prekybos

departamentas sulaukė šešių mašinių pakrovimą į Sovietų laivus jau Bostone. Bet buvo per vėlu sulaukyti knygas ir brėžinius su instrukcijom apie tas mašinas. Kongresas buvo sujaudintas. Atstovų Rūmai sudarė kitą komitetą, kad iširtų, ar nebuvo daugiau panašinių atsitikimų. Nors buvo sudarinėjamos klūtys komitetui pažvelgti į kai kuriuos vyriausybės dokumentus, tačiau komitetas rado žymių, kaip, anot komiteto, "mes ūkiškai sustiprinome sovietinio bloko kraštus. Pvz.: prekybos departamentas, nepaisydamas apsaugos departamento griežtų protestų, 1960 gegužės mėn. patvirtino Sovietų užsakymą už 5,300,000 dol. pristatyti dvi automatinės įrankių gaminimo mašinas. Apsaugos departamenta pareiškė: "Aš geriau sutikčiau siūsti jiems ginklus, o ne įrankių mašinas."

Mašinos gali būti vartojamos gaminti šautuvam, tankam, kitiem ginklam". Arba kitas pavyzdys: Pagal įstatymą Amerikos pareigūnai turi nutraukti leidimus tiem eksportininkam, kurie slapta persiunčia Amerikos strategines prekes komunistiniam blokui. Bet prekybos departamentas iš 130,000 leidimų išvežti iš Amerikos į laisvojo pasaulio kraštus patikrino tik 20, ar tikrai jie gabenami laisvajam pasauliui. Tokio menko tikrinimo rezultatai parodė Prancūzų įrankių mašinių gamybos delegacija, kuri lankėsi aštuoniuose Sovietų fabrikuose. Ji rado ten, kad 80 proc. naujų mašinių turėjo Amerikos ženklus.

Paskutinis Kongreso mėginimas:

Kongresas pernai atmetė valstybės departamento pasipriešinimą ir nutarė skirti griežtą kontrolę išgabenti į sovietinį bloką bet kurias prekes, kurios stiprintų komunistų ūkinį ar pramoninį pajėgumą. Tačiau, senatorius tvirtina, naujos taisyklės aiškinamos taip laisvai, kad jos neturi jokios reikšmės. Per šiu metų pirmas devynias savaites prekybos departamentas išdavė 81 leidimą išgabenti įvairius elektronines gamybos reikmenis.

Baigdamas tuos faktus skaičiuoti senatorius K. Keatingas reikalauja, kad Kongreso nutarimai būtų vykdomi. Tokis senatoriaus reikalavimas šiuo metu susiduria su kita sudarinėjama opinija — prekybininkai organizuoja opiniją, kad tas pats Kongresas nubrauktų savo nutarimus ir paliktų jiems laisvę prekiauti. Juk dabar "bendradarbiavimo laikai", kuriuos atnešė "Maskvos dvasia".

Sen. Keatingas pradžioje buvo parašęs, kad "prekyba yra galingas ginklas kovoje už taiką ir laisvę". Dabar Amerikos vyriausybei ateina apsisprendimo laikas, ar tą ginklą vartoti toliau ar jį atiduoti taikos ir laisvės priešiui.

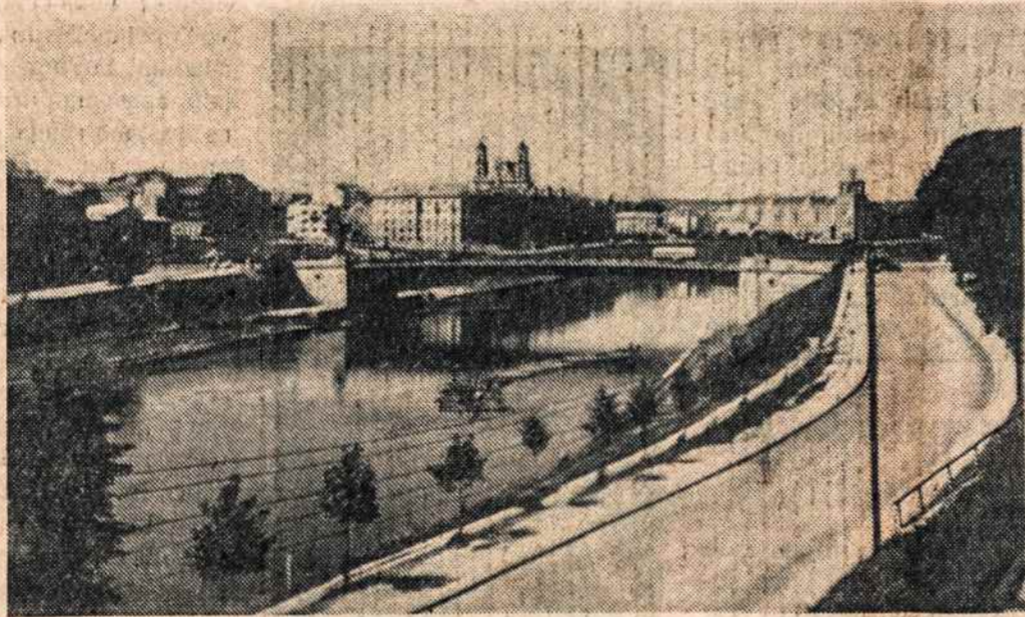
FORDAS PARDUODAMAS TA PAČIA KAINA

Visi Fordo modeliai daug pagertinti, bet kaina 1964 metų Falcon, Fairlane, Ford ir Thunderbird pasilieka ta pati jau šešti metai.

Lee A. Iacocca, Fordo bendrovės viceprezidentas, pareiškė, kad 22 Fordo modeliai yra pagipinti, 15 yra tos pačios kainos ir 7 truputį brangesni. Atskiros modelių kainos yra pagipintos apie \$43.

"Kalbant apie patrauklius Fordo modelius bei jų prieinamas kainas ir didelį entuziazmą pardavėjų ir pirkėjų, nėra abejonės, kad 1964 metai bus nepaprastai sėkmingi Fordo istorijoje, pareiškė p. Lee A. Iacocca.

44 nauji Fordo modeliai — Falcon, Fairlane, Ford ir Thunderbird — galima bus gauti pas pardavėjus jau nuo spalio 25. (sk.)

NERIES krantinė Vilniuje. Atvirukas gautas iš Lietuvos

Pagrindinis šūkis — daugiau prisistatyti valdžiai

LIETUVOJE

Tarp sezoninių šūkių, kuriuos spauda nuolat skelbia, labiausiai prasimuša šiuo metu raginimas **prisistatyti valdžiai daugiau javų, daugiau pieno, daugiau mėsos, negu buvo numatyta plane.** Skelbiami kolchozai, kurie daugiau pristatė. Tarp bendrų agitacinių kalbų apie "naujo žmogaus" auklėjimą, apie gamybos didinimą dėmesys sustoja prie smulkių konkrečių įvykių:

— **Vilniuje** meno muziejuje buvo rusų karikatūristų M.V. Kuprianovo, P.N. Krylovo, N.A. Sokolovo paroda. Jų karikatūros skelbiamos daugiausia buvo "Pravdoje" ir yra politinio turinio. Kita paroda buvo "Baltijos ir Kaliningrado srities paroda — sovietiniam kariam" skirta. Siekiama Estiją, Latviją, Lietuvą, Karaliaučiaus sritį paversti vienu ūkiniu, o pasikiau ir politiniu administraciniu vienetu.

— **Biržų miške** prie Smailių kaimo pastatė paminklą 10 sovietų partizanų, kurie žuvo susidūrę su policija 1942 kovo 13. Tarp žuvusių buvo ir grupės vadas Ickas Meskupus Ado-

mas, Lietuvos kompartijos sekretorius. Jo grupė buvo nuleista parašutais Rokiškio apskrity 1942 kovo 7, bet neišsilaukė nė savaitės.

— **Klaipėdos teatro** rudens sezoną pradėjo "Būk vyras, Čelstina!", italų drama, kurią parengė scenai Maskvos teatro instituto auklėtinis P. Gaidys.

— **Vilniaus rajono** "partinės ir valstybinės kontrolės" pirminkas yra I. Gnidenok. Jis turi savo žinioje 1,300 kontrolierių, kurie lanko įmones, kolchozus. Kontrolės turi pašalinti esamus trūkumus, kuriuos skelbia specialiaime laikrašcio skyriuje.

— **Anykščių rajone** pertvarkyta iš naujo administracija — eina stambinimo, centralizavimo kryptimi. Buvo 45 apylinkės; kiekvienoje buvo po kolchozą, po vieną — dvi mokyklas, po tiek pat bibliotekų. Dabar padaryta tik 21 apylinkė.

— **Kaune mirė** rugpiučio 21 dailininkas ir docentas Jonas Vaitis, išgyvenęs 60 metų.

— **Istorijos instituto** ekspedicija, vadovaujama R. Rimantie-

nės, tyrinėjo Varenėje iškastines iš bronzinio ir akmeninio amžiaus. Iš Plevonių kasinėjimų, Vilkaviškio ap., pargabenta rastų romėnų pinigų. Ekspedicijos tyrinėjo taip pat Trakus ir Rumšiškes.

— **Klaipėdos gintaro** fabriko atliko antrą Anglijos firmos užsakymą pagaminti gintaro papuošalų.

— **Klaipėdos statybos** fabriko, konservų fabriko ir Kauno radijo fabriko ekskursija buvo išvykusį į Vengriją, kita grupė į Suomiją, dvi grupės į Bulgariją.

— **Anykščių rajone** pertvarkyta iš naujo administracija — eina stambinimo, centralizavimo kryptimi. Buvo 45 apylinkės; kiekvienoje buvo po kolchozą, po vieną — dvi mokyklas, po tiek pat bibliotekų. Dabar padaryta tik 21 apylinkė.

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką ateikite pas mus ir įsitikinkite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailinius apsiaustus, šalikus (stols). — Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulio, aliaskos ruonio, minko ir kitų dirbinių.

Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
CHelsea 2-1079 • CHelsea 2-0535

**ALEX DIMANT
FUR CO.**

RYGOS KAILINIŲ SIUVĖJAI

150 West 28th Street • New York, N. Y. • Room 402

TITO atvyksta į Jungtines Amerikos Valstybes

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR
DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, sukneli! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM
atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės —
3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, ISSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovmos užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užekite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungoms valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnoms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrušiam kelionių biurai R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. CIRCLE 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

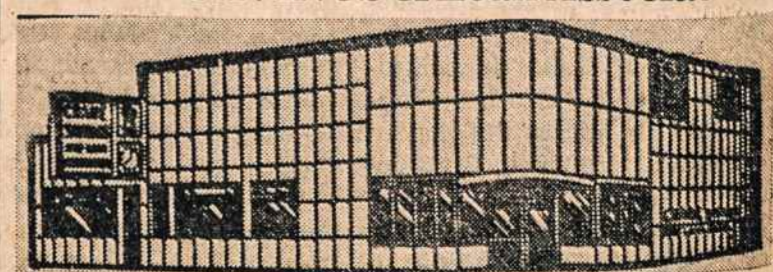
Paskubina jūsų siuntinį jūsu draugams ir giminiems ir bet kurią SSSR dalį. Licensed by V/O Vneshtorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS
— GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškoms ir vyriškoms drabužiams ir tuo sutaupsite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir namamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2462015
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street MU 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-8892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LaFayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmą ir ketvirtą 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrą ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.
Glenmore 5-7281

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.

PRENUMERATOS KAINA

Subscription per year \$7.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Stralsnius ir korespondencijas redakcija talsavo nuotėra. Nenaudoti stralsniai
rašomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralsniai nebūna
išreiškia reakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Fatimos stebuklo reikšmė

Fatimoje 1917 spalio 13 saulės stebuklą matė apie 70,000 žmonių. Yra nemažai dar gyvų, kurie tebesijaučia ano nuostabaus reginio sukūre, nors baigiasi jau penktoji dešimtis metų. Yra užrašyta daug dokumentuotų liudijimų, kurių niekas nė nebandytų neigti, jeigu jie kalbėtų apie paprastus įvykius. Istorijos mokslas dažnai priima kaip faktą net vieno asmens liudijimą, o Fatimoje šokusių ir kraują pasrūvusių saulės matė tūkstantinė minia. Kodėl tebėra netikinčių?

Stebuklas yra apreiškimas antgamtinės jėgos. Jis paremia tikėjimą. Tačiau visa, kas su tikėjimu rišasi, jeigu stebuklas tiesiogiai nepritrenkia, gali būti ginčijama paprastu argumentu: aš netikiu! Tokiu tvirtinimu stebuklas nenuneigiamas, lyg jo nebūtų buvę ar negalėtų būti, bet tiktai išreiškiamas asmeninis ištikinimas. Tai rodo, kad žmonėms duodami stebuklai ir drauge paliekama laisva valia tikėti ar netikėti. Dievas nedaro prievartos, tiktai rodo ženklus. Vieni juos priima, kiti atmeta. Tuo būdu žmonės patys apsprendžia savo antgamtinę būti.

Tikintiem stebuklas yra reikšmingas ne savo nuostabumu, išsiskiriančiu iš gamtinių reiškinių, bet tuo, kas apreiškiamas ar primenama. Antai, Fatimos paskutinio Marijos apreiškimo metu, prieš saulės stebuklą, buvo prašyta, kad žmonės "daugiau nežeidinėtų Viešpaties, nes Jis ir taip jau per daug įžeistas... Jeigu mano prašymas bus vykdomas, Rusija atsivers ir bus taika; jeigu ne, tai ji savo klaidas išplatins visame pasaulyje, prasidės ka-

ras ir Bažnyčios persekiojimai... keletas tautų bus sunaikinta".

Ar tai grasinimas? Ne. Stebuklo patvirtinti žodžiai tiktai išpėja lenktis nelaimės. Savo pačių labai žmonės turi tvarkytis tokiu būdu, kad piktas nyktų asmeniniam bei visuomeniniam gyvenime.

Divine Love, laikraštis skirtas Fatimos apreiškimam priminti, spalio 13 proga rašo, kad "komunizmas nėra priežastis dabartinių rūpesčių, bet pasekmė; pasekmė didelio moralinio blogio — pagonizmo, materializmo, ateizmo ir sekuliarizmo, kurie yra pasidarę modernaus gyvenimo dalimi".

"Jeigu šis kraštas būtų kada komunizmo pavergtas vidinės revoliucijos, karinio konflikto ar pasidavimo, tai būtų mūsų kaltė... Mūsų likimą sprendžia ne tai, ką daro komunistai ir Dievo priešai, kad mus sunaikintų, bet ko mes nedarome, kad apsigintume; mes apsiliekiame kovoję su piktybe, kuri mus supa iš visų pusių; mes atsisakome panaudoti dvasinį ginklą, kaip maldą ir atgailą".

Atgaila yra nemodernus mūsų laikam žodis. Žmogus, kuris savo iškilusia technika joja gamta, lyg ugniniu žirgu, prieš ką jis turėtų lenktis ar atgailauti? Išdidumas ir puikybės nepripažįsta aukštesnės galybės, nei atgailos, nei maldos, kol netrenkia dangaus žaibas ar nelaimė. Fatimos laukų purve saulės stebuklo buvo patrenktas kovingas ateistas, kuris šaukė: "Viešpatie, pasigailėk"! Geriau melstis laisva valia, negu prievarta — stebuklinga arba grėsminga, sakysime, komunizmo vergijoje, sunkioje ligoje ar dideleje nelaimėje.

Konradas Adenaueris nužengia nuo sosto

Vokietijos kancleriu ateina Erhardas

Adenauerio dienos jau sukaitytos. Suprantama, kaip politiko, kaip Vokietijos kanclerio. Šių metų spalio 10 nužengia nuo savo sosto, kuriame išsėdėjo 14 metų. Nors nedėvėjo karališko vainiko, bet savo galybe buvo toks valdovas, kada karaliai valdė ne juokais.

Į valdžią atėjo tik vieno balsu dauguma, kai parlamente gavo 202 balsus iš 402. Tasai parlamento atstovas, kuris savo balsu nulėmė Adenauerio išrinkimą, būtų vertas paminklo davęs Vokietijai tokį kanclerį.

Dr. Konradas Adenaueris tada buvo 73 metų, dabar eina 87, bet nenoromis žengia nuo sosto ne dėl to, kad įprato valdyti. Jis tiki, jog savo krašto ir Vakarų naudai dar galėjo kelti metų pasilikti, kad apsaugotų nuo klaidingų žingsnių. Yra dar gyvas, sveikas, aiškaus proto, o jo žodis tikslus ir apgalvotas.

Gretinamas su geležiniu kancleriu

Vokietijos laikraščiai Adenauerį dažnai lygina su Bismarku, kuris buvo pramintas "geležiniu kancleriu". Bismarkas, sulaukęs 72 metų, buvo kaisario Vilhelmo II ateistas, nors ištikimai tarnavo Prūsijai ir sukūrė Vokietijos Reichą. Adenaueris naujo Reicho nesukūrė. Jis pastatė ant kojų stiprią Vokietijos respubliką. Sugriautą ir alkana Vokietiją išvedė į galingų demokrat. valstybių eilę.

Adenaueris pasitraukdamas netrango durimis, kaip Bismarkas, nekeikia savo priešų, nors dar prieš penkis mėnesius jo paties partija privertė jį pasižadėti atsistatyti ir parinko jam įpėdinį Erhardą. Adenaueris savo įpėdinio per daug aukštai nevertina, gal būt, kad 14 metų valdydamas įsigijo daug išminties, kuri politikoje pasiekiamą tik patirtimi. Iš karto nenorėjo nė kalbėti apie Erhardą, kaip įpėdinį, tačiau turėjo susitaikyti su partijos sprendimu. Adenaueris nepasitiki visą pasaulio socialistais, o ypač Anglijos darbiečiais. Erhardas, priešingai, nekarta išties socialistams ranką, kai reikės jų pagalbos.

Istorinis asmuo

Niekas neginčija, kad Adenauerį lydėjo laimė, pradedant tuo vieninteliu balsu, kuris

prieš 14 metų įsodino jį į kanclerio kėdę. Niekas neneigia, kad jis mokėjo, vokiečių laimei, įsiterpti į nugalėtojų tarpą, čia pabūdamas nugalėtojų tarnu, čia šaukliu, čia beveik karalium. Jam pripažįstama teisė vadintis istoriniu asmeniu, pačiu žymiausiu vokiečių pokario metais. Tik tiek jam prikišama, kad valdė Vokietiją, kaip laivą užsispyręs kapitonas, kuris nori daryti viską vienas, nieku nepasitiki. Dar kiti sako, kad buvo per daug išsikibęs į valdžią ir nesuvokė atsistatydinti, kai jo žvaigždė buvo aukščiausiam horizonte. Tačiau tie kritikai pamiršta: jei kapitonas yra ištikimas, jog jis geriausiai pažįsta kryptį, sėklumas, uolas ir audras, tai nei šilta nei šalta, ką kiti jūreiviai šneka.

Adenaueriui tikrai negaila Schaumburgo rūmų, kur jis užėmė tik porą kambarių ir kur mėgdavo popiečiaus nusensti.

KONRADAS ADENAUERIS, buvęs Vokietijos kancleris. Gal rašys atsiminimus?

Galės pamiegoti ir naujoje vietoje — parlamento rūmų sparnė, kur persigabens savo archyvą ir ištikimą sekretorę Gal rašys atsiminimus? O turės daug ką papasakoti. Manoma, nedarys, kaip Bismarkas, kuris savo "Mintimis ir prisiminimais" sukėlė visą audrą.

Vienas dalykas tikras: Adenaueris nepraleis laiko tik rožėm, kurių yra aistringas mėgėjas. Vienu ar kitu būdu vokiečiai ir nevokiečiai dar girdės jo balsą. Krikšč. demokratų partija pasiryžusi jį vėl perinkti savo pirmininku, ir tai bus stipri korta būsimuose 1965 m. rinkimuose.

Kas bus toliau?

Tarptautinėje politikoje Adenauerio pasitraukimas kelia klausimą: ar kancleris Erhardas pradės naują erą? Adenaueris, kuriam Erhardas atleido daug padarytų jam nėmalonų-

mu, davė paskubintą diplomatinę kursą, nurodė kryptį, kurią Vokietija turi sekti, kai prasidės nauja kalba tarp Maskvos ir Washingtono ir kai Anglijoje, greičiausiai, į valdžią ateis darbiečiai. Visa tai naujam Vokietijos vairuotojui sudarys sunkių problemų. Adenaueriui praeityje tokie dalykai buvo paprasti, nesudėtingi. Jis visas kalbas su sąjungininkais baigdavo, kaip Romos Katonas: "Ceterum censeo Ulbricht esse delendum" (Pagaliau manau, kad Ulbrichtas turi būti sunaikintas). Erhardui, kuris nepanašus į Katoną nei fiziškai (jau dabar vokiečiai davė jam pravarde "Dicke", — Storulis), reikalas bus daug painesnis.

Dr. J. Sav.

LIUDVIKAS ERHARDAS, naujasis Vokietijos kancleris, susipažintis su raštais

Spauda

Endriui Borchertui tarp nacių ir bolševikų nebuvo gyvenimo

Lietuvos Pajūrio redakcijos Nr. 2 (14) pastebima:

"Kaip vokiečiui, rusui, žydai, lenkui buvo sunku mirti, nelengviau buvo ir lietuviui... Ir jis drebančia širdimi nacių ir bolševikų pragaruose amžiais skyrėsi nuo savo šeimos narių, gimtojo krašto ir šio pasaulio. Ir jis būtų norėjęs gyventi, veikti, kurti ir darbuotis savo tautai, kurios nariu jis tapo pagal Visagalinčio valią".

Tokių pergyvenimų išskaitome dešimčių tūkstančių lietuvių likime, kada Lietuvos Pajūris rašo apie Endriaus Borcherto, Klaipėdos lietuvių veikėjo, buv. Klaipėdos krašto direktorijos pirmininko, likimą.

1939 metais, nacių okupavus Klaipėdos kraštą, Endrius Borchertas pasitraukė į savo ūkį Gvildžių kaime, Klaipėdos apskrityje. Ten jis buvo gestapo suimtas ir už savaitės paleistas. 1941 m. kovo mėn. E. Borchertas gestapo vėl buvo suimtas ir išvežtas į Ragainės kalėjimą.

Išbuvęs kurį laiką kalėjime, jis turėjo apsispręsti — vykti į rusų okupuotą Lietuvą, ar pasilikti. Paskutiniu atveju naciai davė nedviprasmiškai supti, kad jie negalėsia duoti jokių garantijų dėl jo tolimesnio likimo. Atsidūręs tokioj pa-

dėtyje, E. Borchertas pasirinko pirmąją galimybę. Iš savo gerai sutvarkyto ūkio jis galėjo pasiimti tik 2 arklis, 1 karvę, vieną kiaulę, 1 avį ir 10 vištų.

Lietuvoje, Vilkų kaime, Telšių apskr. E. Borchertas gavo kiek žemės su apleistais trobesiais. Sekančią žiemą E. Borchertas persikėlė į Pavirvytės kaimą, Luokės valsčiuje, Telšių apskrityje. Ten nors trobesiai buvo šiek tiek geresni, bet už tai žemė buvo bloga ir apkeista. Pirmieji metai buvo labai sunkūs, bet gyvenimas pasikiek pagerėjo.

Endrius Borchertas niekaip negalėjo užmiršti savo palikto ūkio Gvildžiuose... Dažnai jam prieš akis rodydavosi gražus Gvildžių kalnas, ant kurio po pirmojo pasaulinio karo jis ruošdavo Joninių šventes.

Kai 1944 m. vasarą vokiečių rusų frontas buvo sustojęs ties Šiauliais, E. Borchertas, pasikinkęs vieną arklį, pasileido į sentimentale kelionę pasienio link. Apsistojęs netoli Gargždų miestelio, matė, kaip vokiečiai

(nukelta į 6 psl.)

ENDRIUS BORCHERTAS

apikaklės. Tai buvo ponas Bernardone, Pranciškaus tėvas.

— Eime! — sugriaudė purtydamas sūnų.

Pranciškus nusigriebė už bažnyčios paspyrio.

— Kur?

— Namai.

— Mano namai čia, aikšteje.

Tie vyrai ir moterys, kurie iš manęs vaiposi, man yra tėvas ir motina.

Senis Bernardone įdūko. Nugriebė sūnų abiem rankom ir stengėsi atplėšti nuo bažnyčios stulpo.

— Aš neisiu! — šaukė Pranciškus, stipriai laikydamasis atamos. Aš neturiu tėvo, nei motinos, nei namų. Tik vieną Dievą, tik Dievą!

Žmonės kvatojosi susiriesdami. Vienas iš minios (tai buvo Sabbatino) garsiai nusišiepė:

— Ligi šiol mes neturėjome juokdario mus palinksminti. Ačiū Dievi, dabar turime Bernardonės sūnų. Na, Pranciškau, Dievo meškine, pašok, Visi leipo juoku.

(Bus daugiau)

NIKOS KAZANTZAKIS

Šokis miesto aikšteje

NAKTIS gulė žemėn. Vakarose temo dangus, lyg prinkusi laukinė vyšnia. Kilo drūkūs debesys ir vėsino orą, įkaitusi dienos žara. Umbrijos laukai, prinokinę vaisių, laukė polsio. Jie buvo atlikę savo pareigą: davę žmonėms kviečių, vyno ir aliejaus. Dabar dairėsi į dangų, lūkuriaudami lietaus sėklai, kritusiai į dirvą, kad vėl dygtų želmui ir naktų vaisiumi.

Ūkininkai grįžo iš laukų, gindami namo jaučius. Gerai nušerti, jie žengė lėtai ir išdidžiai, ramūs ir taikūs, kryptingai ir žvilgčiodami į mus gerom akim, lyg mudu taip pat būtume jaučiai, tiktai kitos vaislės, po darbo begrižtą į Asyžių prie savo eđžių su šieniu ir avižom.

Pranciškus, giliai susimąstęs, ėjo priekyje. Kartais stapteldavo, žvelgdavo dangun ir atidžiai išklaudydavo, tartum kas būtų jį kalbinęs. Nesigirdėjo jokio balso. Tiktai vėjas šiureno medžių lapus ir iš Asyžiaus nešė

šunų lojimą. Atsidusęs žengė toliau.

Vienu tarpu sustojo, lukterėjo manęs ir švelniu žodžiu pasiteiravo:

— Ar moki šokti, broli Leonai?

Aš nusijuokiau.

— Šokti? Mes gi neiname į vestuves.

— Taip, į vestuves. Negi nežinai, broli Leonai? Dievo tarnas veda.

— Koks Dievo tarnas?

— Siela. Ji tuokiasi su didžiu Mylimuoju.

— Turimi mintyje Dievą, broli Pranciškau?

— Taip, Dievą, broli Leonai. Mudu turėsime šokti priešais Bernardonės namus, pačiam aikštės vidury. Ten bus vestuvės, broli Leonai. Mes plosim ir dainuosim. Susitelkę žmonės mėtys akmenimis ir citrinų žievėmis, užuot dovanoję migdolinių kepinų ir linkėje: "Tegyvuoją laimingi kartų kartas".

— O kas gi nutiko kepiniam, vaikam ir citrinų žiedam? Kodėl akmens ir žievės, broli

Pranciškau?

— Taip jaunikis nori.

Pranciškus vėl kopė į kalnėn tylėdamas. Žiūrėjęs į jo sudžiūvusias blaudzas, basas kruvinas pėdas, kuriomis jis spy-rėsi žingsnis po žingsnio. Staiga pradėjo bėgti bėgti, neatitraukdamas akių nuo Asyžiaus, lyg būtų kas vijęs ar traukęs nenumaldomas pasilgimas. Tik-tai pribėgus miesto sienas, jo keliai sulinko ir jis sustojo.

— Broli Leonai, — pažvelgė į mane maldaujamai, nugriebęs už rankos, — broli Leonai, ar pameni tą naktį, kai Alyvų kalne Kristus tiesė į dangų rankas meldamas: "Tėve, atitolink nuo manęs tą taurę"? Praki-tas varvėjo nuo jo kaktos, broli Leonai. Jis drebėjo. Aš mačiau, broli Leonai; aš ten buvau ir regėjau. Jį visą purtė.

— Raminkis, Pranciškau! Ko taip drebė? Grįžkime atgalios ir mudviejų urvą! Ten dienų dienom galėsi melstis, o aš elgetausiu. Vakare sėsime prie duonos plutos ir dėkosime Dievui. Gręžkimės atgalios! — švelniai raginau, bauginamas jo degančių, liepsningų akių.

Pranciškus nieko negirdėjo. Jis buvo toli nuo manęs — Alyvų kalne. Kiek atsipeikėjęs, vėl pratarė:

— Taip, jis drebėjo, broli Leonai. Jį purtė... bet jis ėmė taurę ir vienu ypu išlenkė ligi dugno!

Paleidęs mano ranką, ryžtingai žengė pro miesto vartus. Paskui atsuko ir mostelėjo, kad sekčiau iš paskos.

— Eime! — tarė tvirtu balsu; bet tyliai sušnabzdėjo: "Kristau, padėk man!"

Sekiau skubėdamas, nes norėjau būti visai arti ir dalintis jo kentėjimais, jo sielos nerimu. "Į ką panaši yra žmogaus siela?" — klausiau savęs, mąstydamas apie Pranciškaus drėbulį ir išblyškimą. "Ką ji primena? Kiaušinių kupiną lizdą? Lietaus ištroškusią žemę? Žmogaus siela yra didelis 'Ooo' — giliai atsidusau. Pranciškus atsigrėžė ir dūrė akimis:

— Broli Leonai, gali sukintis atgalios, jei nori.

— Ne, negrįšiu! — atsakiau.

— Liksiu čia, jeigu ir pasitrauktum.

— O kad aš galėčiau pasitraukti, kad pajėgčiau pabėgti! Bet negaliu, broli Leonai, aš negaliu! — kalbėjo keldamas akis į dangų: — Viešpatie, Tavo vardas reiškia daugiau negu vanduo ar duona, daugiau negu bet koks bučynys; daugiau negu troškūlys, alkimas, skaitumas. Viešpatie, negi aš galiu pabėgti nuo Taves?

Suoliu movė į siaurą gatvelę ir atsidūrė Šv. Jurgio aikšteje. Pradėjo šokinėti, ploti rankomis ir šaukti: "Ateikite, ateikite visi! Ateikite išvysti naujo pamišimo!"

TUO METU miestiečiai, aptingai žengė pro miesto vartus. Paskui atsuko ir mostelėjo, kad sekčiau iš paskos.

— Eime! — tarė tvirtu balsu; bet tyliai sušnabzdėjo: "Kristau, padėk man!"

Sekiau skubėdamas, nes norėjau būti visai arti ir dalintis jo kentėjimais, jo sielos nerimu. "Į ką panaši yra žmogaus siela?" — klausiau savęs, mąstydamas apie Pranciškaus drėbulį ir išblyškimą. "Ką ji primena? Kiaušinių kupiną lizdą? Lietaus ištroškusią žemę? Žmogaus siela yra didelis 'Ooo' — giliai atsidusau. Pranciškus atsigrėžė ir dūrė akimis:

— Broli Leonai, gali sukintis atgalios, jei nori.

— Ne, negrįšiu! — atsakiau.

— Liksiu čia, jeigu ir pasitrauktum.

— O kad aš galėčiau pasitraukti, kad pajėgčiau pabėgti! Bet negaliu, broli Leonai, aš negaliu! — kalbėjo keldamas akis į dangų: — Viešpatie, Tavo vardas reiškia daugiau negu vanduo ar duona, daugiau negu bet koks bučynys; daugiau negu troškūlys, alkimas, skaitumas. Viešpatie, negi aš galiu pabėgti nuo Taves?

Suoliu movė į siaurą gatvelę ir atsidūrė Šv. Jurgio aikšteje. Pradėjo šokinėti, ploti rankomis ir šaukti: "Ateikite, ateikite visi! Ateikite išvysti naujo pamišimo!"

Kraujas tekėjo iš jo kaktos ir smakro. Žmonės veržėsi iš smuklių, bėgo į aikštę ir kvatojosi. Šunes skalijo; jų susirinko visa gauja. Norėjau Pranciškų pridengti nuo smūgių, bet jis nustūmė mane šalin. Tebešoko pakraujavęs ir tebekartojė:

— Klausykite, broliai, klausykite naujo pamišimo!

Visi plyšo juokais. Jaunuoliai švilpė sutartine, kad nustumtų Pranciškaus balsą. Mergaitės susigūžė prie bažnyčios kolonų. Kažkas iš minios šūkterėjo:

— Egi, žiūrėkite, tai Bernardonės sūnus Pranciškus, bonvianas, linksmasis padauža! Na, na, sakyk, koks gi tas naujas tavo pamišimas!

— Sakyk, sakyk! — šaukė iš visų pakampių.

Pranciškus, užkopęs bažnyčios laiptais, išskėtė plačiai rankas ir didžiu balsu suško:

— Meilė, meilė, meilė!

Paskui jis vėl pasileido į aikštę ir šokavo nuo vieno krašto ligi kito, džiugaudamas ir dainuodamas. Vienu namų balkone stovėjo palinkusi mergaitė ir verkė. Iš kambario ją šaukė vidun:

— Kliara, Kliara!

Bet ji nė iš vietos nejudėjo.

Mano gyslose kraujas sustingęs ledu, kai minia sužiebė ir prasiškyrė, padarydama taką milžinui žmogui, kuris priėjo prie Pranciškaus ir nugriebė jį už

Talkon lietuvių parodai

Lietuvių komiteto pasaulinei parodai New Yorke atsišaukime dėl skubios ir dosnios visų susipratusių lietuvių aukos nurodėme didžius komiteto pradėtus pasirošimo darbus ir neatidėliojamą mūsų visų pareigą juos remti savo pinigine auka pavergtos tėvynės Lietuvos garbei ir jos labui.

Lietuvių dalyvavimas pasaulinėje parodoje yra ne tik labai svarbus, bet, gal būt, ir vienintelis būdas iškeiti milijoninei laisvojo pasaulio žmonių miniai ne tik lietuvišką meną, dailę, tautinius šokius, dainą, kultūrą, bet ir pasakyti laisvajam pasauliui apie mūsų tėvynei padarytą didžiąją skriaudą ir mūsų ryžtą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Pasaulinė paroda turi būti visų laisvųjų lietuvių solidarumo ir tėvynės meilės pademonstravimas. Todėl esame tikri, kad šiandieną, kai net mažakultūris tautos stvoja drąsiai į kovą prieš vergiją, už laisvą

ir nepriklausomą gyvenimą, visi samoningi lietuviai atskubės su savo pagalba parodyti pasauliui, kad lietuviai, senos kultūros tauta, verta laisvo ir nepriklausomo gyvenimo.

Okupanto gujami iš tėvynės, bučiavome šventą Lietuvos žemelę, prisiekdami jos nepašalinę, už ją kovoti, iki ji vėl bus laisva ir nepriklausoma. Dabar laikas parodyti savo Tėvynei, kad mūsų žodžius lydi darbai.

Negana šaukt pasauliui "Mes be laisvės nenurimsim". Reikia už ją kovoti, aukotis ir aukoti. Niekas kitas neis mums laisvės

POSĖDŽIAVO PARODOS KOMITETAS

Rugsėjo 27 Festivalio restorane New Yorke posėdžiavo lietuvių komitetas pasaulinei parodai rengti. Posėdin buvo dar pakviesti atstovai iš New Jersey ir Connecticut valstijų. Žadėjo dalyvauti ir LB

parnešti, be mūsų pačių. Tinkamas lietuvių pasirodymas parodoje komitetui kaštuos apie 35,000 dolerių. Jų reikia jau dabar. Tad, mieli lietuviai, siųskite skubiai savo aukas mūsų komiteto išdinkui, A. Šetikui, 84-11 101 Street, Richmond Hill 18, N. Y. Čekius ir money orderius adresuokite: Lithuanian Committee for the World's Fair.

Iš anksto, lietuvių komiteto pasaulinei parodai vardu nuosirdžiausiai dėkoju.

Kun. Dr. Stasys Valiušaitis
Finansų Sekcijos
Kordinatorius

centro valdybos pirmininkas J. Jasaitis ir centrinio komiteto atstovas, bet abu neatvyko. Maža dalyvavo ir komiteto narių. Iš Conn. dalyvavo dr. P. Vileišis, K. Bagdonas, iš New Jersey — A.S. Trečiokas. Komite-

to pirmininkas J. Stukas pasakojo apie bendrą padėtį ir ilgiau sustojo ties finansais, kurių dar vis nėra. Pirmininkas jau pasirašė sutartį su pasaulinės parodos komitetu lietuvių dienos programai, kuri bus rugpjūčio 23. Vietų stadione bus 15,000 žmonių. Jei norėtume dar išnuomoti kambarį, tai visam parodos laikui atsietų 40,000 dol. Susitarta ir dėl lietuviško kryžiaus, kuris bus pastatytas parodos aikštėje ir, parodai pasibaigus, bus lietuvių nuosavybė. Prisiminta, kad iš Pietų Amerikos atvyks lietuvių ekskursija.

Apie darbus ir artimiausius uždavinius painformavo atskirų sekcijų pirmininkai: **Jurgis Sirusas** — spaudos sekcijos, **Jadvyga Matulaitienė** — tautinių šokių ir meninės programos reikalams, **Elena Kulber** — meno parodos aktorius **Kazys Vasiliauskas** — meno sekcijos, ir muzikų komiteto pirm. **Algirdas Kačanauskas**.

Daug kalbėta finansiniais reikalais ir svarstyti būdai, kaip sutelkti daugiau pinigų. Siūlyta į komitetą kviešti ir organizacijų atstovus.

Komitetui pirmininkavo Jonas Valaitis, sekretoriavo Zen. Jurys. (A.T.)

KAZYS JAKUTIS

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.
Vedėjas P. VISČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7 meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
B.Roadway 3-2224
Šeštadieniais 4:30 - 5:30 popiet

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WPOP, 1410 kil.
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel. CH 9-4302
Sekmadienj — 11 - 12 val. diena

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
H.Oward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO — banga 1240-1000 kil.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Ed v. Melninkas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.
SOPHIE BARCUS — šeimos radijo programos. Radijo stotis WOPA — Oak Park, Ill. AM 1490 kil.; FM 102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.; šešt. - sekm. 8:30-9:30 val. r.; Lietuvos vakaruškos pirm. 7-8 val. v.

MCKEESPORT, PA.
WEDO, 810 banga
Vedėjas
Kun. ALF. SUSINSKAS
706 Talbot Avenue, Bradock, Pa.
Sekmadieniais nuo 1:30 val. p.p.

Akomponuos ir solo skambins pianistė iš Australijos **Dorothy Oldham**. Laisvės Varpas atliks dar vieną gerą darbą, pristatydama Naujosios Anglijos lietuviui tolimosios Australijos sopraną ir Pacifiko pakrantės baritoną — du pagarsėjusius lietuvius. -ab

MUZ. A. KACANAUSKAS ir muz. M. Cibas rūpinasi dainų švente pasaulinėje parodoje. Nuotr. V. Maželio

NAUJI FILMAI

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

AMERIKOS NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVOS

Hollywoodo filmų gamintojams besidomint Europos istoriniais įvykiais ir statant stambius filmus apie senų laikų Romą ar ukrainiečių kazokų kovas, italų ir prancūzų bendrovės jungtinėmis jėgomis pastatė filmą "Lafayette" iš Amerikos revoliucijos. Šiame filme pirmu kartu ekrano žiūrovams pristatoma energingo prancūzų markizo Lafayette, o taip pat ir pačios Prancūzijos įnašas Amerikos nepriklausomybės kovom.

Menkai ginkluotiem Amerikos kolonijų kariam 1776 m. kovojant su daug galingesnėm britų pajėgom, generolas Washingtonas per savo pasiuntinį

ieško pagalbos Prancūzijoje. Šiam laisvės šauksmui entuziastiškai atsiliepa devyniolikos metų Lafayette. Jam pavyksta nugalėti uošvio, o taip pat ir karo ministerio pasipriešinimą. Drauge su kitais savanoriais karininkais jis išvyksta Amerikon, gabendamas ginklų ir amunicijos. Washingtonas žavi si Lafayette narsumu bei sugėbėjimais ir pakelia jį į generolus.

Nors ir negausiai ginkluoti, amerikiečiai nugalė britus prie Saratogos, ypač įskaudindami britų generolą Cornwallis.

Po pergalės Lafayette grįžta į Prancūziją jau kaip Amerikos oficialus pasiuntinys. Pagal

naujai sudaromą sutartį tarp Amerikos ir Prancūzijos, ši pasiūnčia stiprią pagalbą laivais, ginklais bei pinigais. Prancūzų pagalba atvyksta laiku. Amerikiečiai laimi svarbų mūšį prie Yorktown. Gen Cornwallis pasiduoda ir kolonijos galutinai užsitikrina nepriklausomybę.

Be abejonės, stipriausios filmo artistinės pajėgos tai **Jack Hawkins** anglų gen. Cornwallis vaidmeny, ir **Howard St. John** — Washingtono. Trumpose rolėse pasirodo Orson Wells kaip Benjaminas Franklinas ir Vittorio De Sica kaip iš abiejų pusių tarpininkas. Pagelbinėse rolėse gausu italų ir prancūzų artistų. Sklandžiai filmą surežisavo Jean Dreville.

Michel Le Royer, žinomas Comedie Francais ir prancūzų televizijos artistas, Lafayette vaidmeny pirmu kartu pasirodo filmuose. Nors jis labai nuosirdžiai atlieka jam pavestą rolę, bet pastebimas jo perdėtas ir nerealus deklamavimas.

Vaizdingumo atžvilgiu filme tikrai puikiai pavaizduota puošnūs Versalio pastatai bei karaliaus dvaro gyvenimas. Dar puikiau perteikiama plačios panoramos, kuriose vyksta laisvės kovos. Išorinės scenos filmuotos Jugoslavijoje. Spalvingi vaizdai bei kareivių uniformos perteikiami prancūzų specialisto Claude Renoir tikrai meniškai fotografija, supertechniama 70 mm. metodu.

Istoriniu požiūriu pagal šį filmą amerikiečiai lyg nustumiami į antrąją vietą. Nors Lafayette ir prancūzų pagalba buvo tikrai reikalinga ir stipri, bet ar nebus jų nuopelnai pervertinti, lyg išimtinai tik prancūzų dėka amerikiečiai būtų at-

LAISVĖS VARPO DVYLIKAS KONCERTAS BOSTONE

Spalio 13, sekmadienį, Bostono lietuvių piliečių didžiojoje salėje įvyks Laisvės Varpo dvylikasis koncertas. Programą atliks sol. Genė Vasiliauskienė, sopranas, ir Kazys Jakutis, baritonas.

G. Vasiliauskienė, viešnia iš Australijos, apie kurią Darbininke jau keletą kartų buvo rašyta, šiame krašte dainuosi vienuolikoj koncertų. Ji jau atstovavo lietuviams Clevelando televizijos programoje, dainavo Detrote, Clevelande, Hamiltone (Kanadoje). Iš visur atsiliepiamai labai geri.

Po jos koncerto Detrote Alfonso Nakas "Naujienose" rašė, kad "malonus tembro sopranas skambėjo lygiai ir švelniai ir žodžiai buvo tariami nepaprastai aiškiai... Originalus jos dainavimas, originali laikysena, originalus repertuaras... Vasiliauskienės koncertas vertas didelio dėmesio". Savų dainininkų "visada turime ir turėsime, o Vasiliauskienė kada

beįgirsime, kai už dešimties tūkstančių mylių vėl iškeliaus?"

Sol. **Kazys Jakutis** mažiau lietuviškoje spaudoje ir mūsų visuomenėje girdėtas. Yra kilęs iš Worcesterio, bet jau ilgesnį laiką gyvena San Francisco, Calif., kur jam tenka dalyvauti įvairiose amerikiečių operose. Jau eilė metų, kaip stipriai reikišias amerikiečių muzikiniame gyvenime, organizuodamas savo koncertus, dalyvaudamas kitų rengiamuose, pasirodydamas įvairiose operose. Ateinančiam sezonui yra pasirašęs sutartį su San Francisco simfoniniu orkestru.

Būdamas dar karo tarnyboje, Kazys Jakutis buvo išrinktas atstovauti JAV armijai radijo ir televizijos programose.

Vėliau buvo pakviestas koncertam ir operom Prancūzijoje.

Ligi šiol K. Jakutis yra dainavęs Germonto partiją Traviatoje, Pagageno — "Magiškoje fleitoje, Figaro — Sivilijos kirpėjuje ir k. "San Francisco Examiner" po vieno koncerto pabrėžė, kad "the excellent baritone R. Kazys Yakutis was outstanding".

Sol. Kazys Jakutis visur savo vardą ir pavardę rašo lietuviškai. Koncertų skelbimuose, plakatuose, operų ir koncertų programose jis vis atžymimas, kaip **R. Kazys Yakutis**.

Tai aukštos tautinės savigarbos pažymys. Šiuo atžvilgiu daugeliu lietuvių galėtų būti pavyzdžiu.

LITUANISTINĖ MOKYKLA BOSTONE

Lituanistinės mokyklos tėvai ir mokytojai turėjo platenį pasitarimą. Tėvų komiteto pirm. Bronius Paliulis padarė pranešimą apie komiteto veiklą ir pačią mokyklą. Einas mokyklos vedėjo pareigas Antanas Mažulis supažindino su mokyklos veikla. Mokykloje dirba 8 mokytojai: Dabrilienė, Ambrozienė, Jašinskienė, Kulbokienė, Ivaškienė, Giedraitis ir A. Mažulis. Mokoši 105 mokiniai. Išrinktas naujas tėvų komitetas: D. Eikiniene, D. Baltienė, Baika. Revizijos komisija lieka ta pati: J. Gimbutas, E. Manomaitis ir V. Izbickas. Mokyklos reikalams sudaryta taryba iš 7 asmenų: dr. J. Gimbutas, dr. J. Girnius, A. Gustaitis, J. Vaičiūtis, V. Kulbokas, V. Kubilius ir Pr. Kaladienė. Pakeltas mo-

kyklos mokestis nuo šeimos iki 40 dol.

Kultūros klubo susirinkimas įvyko rugsėjo 28, paskutinį mėnesio šeštadienį. Prelegentu buvo dr. A. Serkšnas iš Hartford, Conn. Kalbėjo apie rasinę problemą, palygino baudžiamą su vergija, nušvietė vergijos pradžią, pilietinį karą, kaip dabar negrai siekia visko gauti lygiai ir būti kartu su baltaisiais. Po dr. A. Serkšno paskaitos buvo pašnekėsęs ir kavutė. Kultūros klubui šiais metais pirminkauja dr. Juozas Navickas, Bostono kolegijos profesorius.

G. VASILIAUSKIENE

G. Vasiliauskienės koncertas Rochestery

Spalio 12 šeštadienį, 7 val. 30 min. Sv. Jurgio parapijos salėje L.V.S. "Ramovė" skyrius ruošia savo tradicinį vakarą — koncertą. Programą atliks viešnia iš Australijos, solistė **Genovaitė Vasiliauskienė**. Akom-

kariavę savo nepriklausomybę. Moraliu atžvilgiu filme nėra jokių priekaištų. Priešingai — net iškeliamos tokios vertybės, kaip laisvės meilė, žmonių lojalumas ir pasiaukojimas, šeimos ištikimybė ir pan. Jauniui šis filmas bus tikrai naudinga proga pailiustruoti istorijos pamokas. Suaugusieji irgi neturėtų nuobodžiauti šiame istorinio pobūdžio arti dviejų valandų besitęsiančiame gana didingame filme. —[jkm

DOROTHY OLDHAM

LIONE JODYTĖ su savo vyru ir dukrele po koncerto Town Hall salėje rugsėjo 29. Nuotr. V. Maželio

Isigaliojo naujas patarnavimo būdas, užsakant dovanas, gamintas Sov. Sąjungoje

Remdamasi sutartimi, sudaryta su v/o Vniešposyltorgu

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

pradėjo priimti
APMOKĖTŲ DOVANŲ UŽSAKYMUS

jūsų giminėms, gyv. Lietuvoje.

Jūs čia apmokate visą dovanų kainą.
— Pristatoma laike 5-70 dienu. —

AUTOMOBILIAI
ŠALDYTUVAI
DULKIŲ SIURBLIAI
SIUVAMOS MASINOS

SKALBIAMOS MASINOS
TELEVIZIJOS
DVIRACIAI
SİMTŲ DAIKTŲ PASIRINKIMAS

Dėl smulkų informacijų ir katalogo, kreipkitės į pagrindinį skyrį:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th ST., NEW YORK 36, N. Y. — Tel. CI 5-7905

Prašymai ant Balfo stalo

1963 metais devynių mėnesių laikotarpyje Balfo Centras gavo pinigais 54,994 dolerius, o buvo priverstas išleisti 68,445 dolerius. Didžioji išlaidų dalis padaryta išsiunčiant į užjūrius 1,294 įvairius siuntinius su vaistais ir rūbais. Tik per paskutinius tris vasaros mėnesius tokių siuntinių buvo išsiųsta 407, nes pasipylė aimanos iš pavergtos Lietuvos ir lietuvių Lenkijoje, kurie išgyveno žiurą žiemą ir sausą šių metų vasarą. Patys bolševikai pradėjo ieškoti maisto užsienioose, ko iki šiol nedarydavo; skelbdavo, kad visko turi pakankamai.

Laiškas po laiško kasdien krinta ant Balfo stalo iš užjūrių, o ir vietos (JAV) lietuviai vis dažniau ištiesia į Balfą pagalbos maldaujančią ranką.

Šį rudenį, kaip ir visada, tikimasi dosnių Amerikos lietuvių gausenės pinigines aukas, nes Balfas nebegali nuvežti Vakarų Vokietijon didesnių kiekių maisto ar rūbų, daugeliui tenka siųsti grynus pinigus. Į okupuotą Lietuvą taip pat reikia supirkti naujas medžiagas (ar maistą) ir apmokėti aukštus persiuntimo mokesčius. Dėl tų aukštų maitų beveik tik pinigais tegalima paremti vargan patekusį lietuvių, atsidurusių Pietų Amerikoje.

Baigiasi Balfo rūbų ištekliai.

Į tūkstantį Balfo siuntinių, išsiųstų šiais metais, telpa gana daug svarų. Mat, dalis suaukotų rūbų netinka siuntimui į užsienius (atrunkas parduodame Brooklyne po 3-5 cent. už svarą), o dedant po 15-20 svarų į siuntinį, tūkstantis siuntinių tikrai ištuština sandėlius.

Mūsų broliai ir sesės iš užjūrių nuolat prašo Balfą aprangos ir, ją gavę, nuoširdžiai dėkoja. Išsiuntimas tekainuoja 5-7 dolerius. Tad ši šalpos sritis Balfo jėgomis stipriai tebetiesia.

BALFO CENTRO ZINIOS

ma, ypač į Vokietiją ir Lenkiją. Gaila, rusai neleidžia vartotų rūbų į okupuotą Lietuvą.

New Yorko, New Jersey ir apylinkių lietuviai nuoširdžiai prašomi papildyti Balfo rūbų sandėlius vartotais rūbais. Atvežkite viską, kas jums atlieka; už netinkamus vartojimui rūbus Balfas gaus kelis dolerius vartojimui tinkamų rūbų pasiuntimo išlaidoms padengti.

Balfo adresas: 105 Grand St. Brooklyn, N.Y. Sandėliai atidaryti kasdien darbo valandomis. Kitu laiku irgi galima pristatyti, tik paskambinkite tel.: EV 7-1422. Gaila, Balfo Centras neturi savo ratų rūbam iš namų paimti, taip pat neapsimoka vartotus rūbus paštu į Balfą siųsti, nebent jie būtų tikrai geri, ypatingai gerai atrinkti.

Siuntiniai okupuoton Lietuvos

Nuolat keičiasi prekių kainos, pašto išleidos bei mokesčiai agentūroms. Dėl šių priežasčių Balfui nepavyksta sudaryti standartinių siuntinių į Lietuvą. Reikia pažymėti, kad ir Lietuvoj nevienodi pageidavimai: miestiečiai prašo maisto, kolchozininkai rūbų, o geriau prasigyvenę nori akordeonų ir net automobilių.

Pinigų Lietuvon (išskyrus labai retus atvejus) neverta siųsti, nes už dolerį temoka tik 90 kapeikų, o paprastų prekių vertė yra trigubai ar penkeriopaui aukštesnė. Paprasta skarutė (babuška) kainuoja Amerikoje vieną dolerį, o okupuotoj Lietuvoj — 12-15 rublių.

Balfas, gavęs iš privačių asmenų užsakymą ir pinigus, pasiūnia kas vertingiausia gavėjui arba tai, ką nurodo siuntėjas. Balfas jokio pelno iš tų siuntinių negali daryti, nes yra "not profit making organization", tačiau už patarnavimą, jei

galima, prašo aukų pasiūsti paramos siuntinius tiems, kurie neturi nei giminių, nei pažintų Amerikoje.

Kai kurios biznio agentūros taip pat garsinasi patarnaujančios be pelno. Dėja, jų paduodamos apyskaitos išmanančiam rodo, kad gerą dalį siuntinio išlaidų pasilaiko, jei ne pelno, tai patarnavimo priedanga, ko nevalia daryti Balfui. Kitos agentūros net skelbia, kad siunčia vaistus į Lietuvą, nors visi žinom, kad okupantas uždraudė vaistus į Lietuvą įleisti ir vaistai legaliai Lietuvos nepasiekia.

Pasaulio tremtiniai ir lietuviai.

Pagal sutartą definiciją tremtiniu laikomas tas, kuris dėl persekiojimo yra palikęs savo gyvenvietę ir niekur nepriimtas kaip savasis. Tokių tremtinių, kuriuos dabar globoja Jungtinių Tautų komisaras, šiuo metu yra 3,283,300. Jų dauguma, virš milijono, yra Hong Konge bei Arabijoje. Ir JAV turi per 212,000 kubiečių, kuriems pripažįstamas tremtinio tarptautinės teisės. Įvairiuose Afrikos kraštuose yra per 300,000 tremtinių, kuriuos globoja Jungtinės Tautos, Europoje beliko tik 34,000 iš kurių dešimta dalis — lietuviai.

Dėja, Jungtinių Tautų Organizacija negali nei globoti nei susikaityti Lietuvos tremtinių Sovietų Rusijoje. O jų ten, už Uralo — žemės galo, dar tebėra daug tūkstančių. Tai tie broliai-sesės, kuriems nevalia sugrįžti prie Nemuno, kitiems nevalia net su laisvuojų pasauliu susirašinėti. New JAV vyriausybė nenori jiems pagelbos teikti, nors Balfui lietuvių tremtinių Sovietų Sąjungoje šelpimo nedraudžia, tačiau valdiškos paramos tai šalpai neduoda, nes tai būt laikoma parama Sovietų Sąjungai.

Balfas lietuvių šalpai už geležinės sienos išleidžia labai daug pinigų. Jei to pinigų būtų daugiau, Balfo parama galėtų ir turėtų būti žymiai stipresnė.

Kun. L. Jankus

LAWRENCE, MASS.

Dar vienos šeimos netekom

Prieš porą savaitių Drauge buvo žinutė, kad Gedgaudų šeima išsikėlė į Chicago, o dabar išleidos į Bostoną — Brigh-toną Joną Valiukonį su žmona.

J. Valiukonis yra darbštus, kuklus visuomenininkas. Jis čia pirmininkavo Lietuvių Bendruomenės skyriui ir šv. Pranciškaus parapijoje esančių organizacijų Federacijos skyriui. Buvo vadovas Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelio, uolus choristas ir prityręs aktorius mėgėjas.

Jų sūnus Jurgis elektronikos inžinierius, dirba Kanadoj prie radarų statybos.

Rugsėjo 28 vakare inž. Ste-pas Malėnas su žmona suruošė išvykstantiems išleistuose. Dalyvavo artimieji ir bičiuliai. J.S.

CHICAGOS BALFO apskritis pasiryžusi sutelkti 25,000 dol. Nuotraukoje — vjaus organizatoriai. Iš k. į d.: priklaupė A. Dzirvonas, K. Bružas, VI. Butėnas, J. Arstikys; užpakalyje ju — gen. kon. dr. P. Daužvardis, kun. dr. F. Gureckas, F. Sereičikas, LB centro valdybos pirm. J. Jasaitis, Balys Brazdionis. Nuotr. Vyt. Račkauskas

AR MOKYTOJO ATLYGINIMAS TOKS, KAIP ŠLAVĖJO

IG. MALĖNAS

Viena lituanistinė mokykla, patelkė savo patalpų valytoją. Tėvų susirinkime rimtai svarstytas atlyginimo klausimas. Viena motina pastebėjo, kad švaros palaikytoja negali gauti daugiau negu mokytojas, nes mokytoją susirasti bus sunkiau negu valytoją. Pastaba labai teisinga.

Šis faktas verčia susigalvoti dėl šeštadienio mokyklų. Mūsų mokytojai — idealistai. Jie nekėlė atlyginimo klausimo Lie-

tuvoje, nekelia jo (dėl nepalankių sąlygų) ir čia. Bet patys tėvai, kurie gauna už tokias pat šeštadienio valandas žymiai aukštesnį atlyginimą, turėtų krikščioniškai pasielgti ir mokytojams rasti būdą atlyginti už darbą žmoniškai. Juk tie patys mokytojai dažniausiai yra fabriko darbininkai ir negauna laisvo šeštadienio apsirūpinti net būtiniausiais gyvenimo reik-

menimis. Jie sugaišta mokykloje apie 4 val. Be to, namie atima laiko taisyimas sąsiuviniių ir pasirėngimas pamokoms. Mokama gi dažniausiai tik už 3 pamokas po 2, dol. arba iš viso tik 6 dol. už darbo dieną, jei skaitysime visą paaukotą laiką.

Tiesa, atvykę į Ameriką, mokėme visiškai veltui. Šiame krašte vos tik koją iškelus, mažą kas galėjo už mokymą mokėti, o pasilikti be lietuviško švietimo laikėme staciai nusikaltimu savo tautai. Dabar laikai pakitę. Tie, kuriuos anksčiau mokėme, dabar jau kartais patys leidžia savus vaikus į mokyklą. Iš mokytojų jau negalima reikalauti to paties pasišventimo, kurį jie rodė mokyklų kūrimosi metu.

Sio klausimo pergalvojimo reikalauja pačių tėvų garbė ir šeštadieninės mokyklos ateities klausimas. Mokytojai dirba ne dėl atlyginimo, bet dėl vaiku labo. Vaikam maloniau matyti mokytoją giedro veido, negu kupiną abejingumo, kad jo darbas mažai vertinamas.

Lietuvos vyčių seimas Detroite

Detroite šį savaitgalį, spalio 12 ir 13, šaukiamas Lietuvos vyčių vidurio-centro (Mid-Central) apskrities seimas. Apskrities apima ne tik Michigano valstybę, bet ir Pensilvaniją ir Ohio. Detroite veikia trys vyčių kuopos: Dievo Apvaizdos parapijos 79 k., pati didžiausia visoje Amerikoje turinti narių per 200; šv. Antano 102 kuopa, ir šv. Petro 139 kuopa. Seimas paminės organizacijos 50 metų sukaktį.

Spalio 12 registracija ir posėdžiai Crestwood Motel, 16221 West Eight Mile Road. Šokiai vakare bus Nichols Hall, Telegraph gatvėje prie Chicago W.

Spalio 13 — iškilmingos pamaldos 10 v. Dievo Apvaizdos bažnyčioje, 13100 Schaefer. Giedos naujas vyčių choras.

Po mišių — banketas parapijos salėje. Bus pagerbta naują centro valdybos pirminkė Helen Shields.

Detroito lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti šokiuose ir bankete.

Dainius

J. MATULAITIS, 4204 darbo kuopos vadas Uhlerborne, Vokietijoje, įteikia gelės Vasario 16 gimnazijos mokytojai E. Tamošaitienei rugsėjo 15, kai buvo miniama tautos šventė. Kairėje gimnazijos direktorius kun. B. Liubinas.

MINEJIMO dalyviai prie 4204 kuopos patalpų. Abi nuotraukos Zigmo Venčiaus.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Motery piliečių klubo 40 metų sukakties minėjimas bus spalio 12 lietuvių svetainėje. Pradžią 6:30 v.v. Bus meninė programa.

Liurde per visą spalio mėnesį bus aukojama 500 mišių už visus senelius ir ligonius, kurių vardai buvo įrašyti intencijų lapeliuose. Tuos lapelius prieš keletą savaitių laiškais išsiuntinėjo parapijos klebonas. Liurdo vandens galima gauti klebonijoje.

Didysis choras pradėjo repetitijas ir rengiasi naujam sezonui. Choro pirmininkas Jurgis Balkas kviečia parapičius įsijungti į chorą. Choras bažnyčioje pradėjo giedoti spalio 6.

C.Y.O. metinis seimas įvyko spalio 4 ir 5 Calvert Hall mokyklos patalpose. Kalbėjo Baltimorės vysk. Austin Murphy. Iš šv. Alfonso parapijos daly-

vavo šeši atstovai ir dvasios vadas kun. J. Antoszewski.

Jonas Jungas, naujos kartos jaunuolis, žuvo Fort Hood kariuomenės stovykloje per manevrus rugsėjo 28. Buvo baigęs šv. Alfonso mokyklą. Gedulingos mišios buvo spalio 4. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdusi motina Stefanija.

40 valandų atilaidai šv. Alfonso bažnyčioje bus spalio 20, 21 ir 22. Pamokslus sakys T. L. Andriekus, O.F.M. Mokyklos vaikai giedos giesmes ir dalyvavo procesijoje.

Juzė Karaskevičiūtė-Karas po sunkios operacijos mirė savo namuose spalio 1. Mišios šv. Alfonso bažnyčioje buvo spalio 5. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdusios seserys Marytė, Darata ir brolis Albertas. Jonas Obelinis

MINĖJO 60 METŲ SUKAKTĮ

Brockton, Mass. Lietuvių piliečių draugija, vadovaujama pirmininko Rapolo Tamolionio rugsėjo 21 Romuvos parko salėje surengė vakariene paminėti 60 metų draugijos sukaktį. Salė buvo gražiai papuošta draugijos direktorių žmonių — D. Tamolionienės, E. Monkevičienės, E. Skarinkienės, P. Grigienės ir Kašėtienės. Narių ir svečių prisirinko virš 300. Draugijos pirmininkas R. Tamolionis svečius ir viešnius supažindino su draugija ir pakvietė vakarienei. Maldą sukalbėjo kun. M. Vembrė. Vakaro programai vadovavo teisėjas Antanas Kupka. Tarpe įvairių kalbėtojų buvo kongresmonas James Burke, policijos viršininkas Joseph C. Wright; Brocktono miesto majoras F. Milton McGrath ir k.

Draugijos valdybą sudaro: pirm. Rapolas Tamolionis, vicepirm. Justinas Mickevičius, išd. A. V. Skarinka, sekretorius M.

Mitchellis, J. Petkūnas ir Jonas Stočkus, išdo globėjai — A. Ykasala, L. Sakis ir T. Miliauskas, maršalas J. Varža. direktoriai — pirm. R. Tamolionis, išd. A. Skarinka, M. Grigas, P. Monkevičius, ir K. Kašėta.

Brocktono lietuvių piliečių draugija prieš 5 metus pasistatė gražią salę ir klubui puikias patalpas. Klubui vedėju yra A. Peldžius.

— Pirmieji lietuviai į Brocktoną, manoma, bus atvykę apie 1870 metus. Dabar su čia gimusiais priskaitoma 6000 lietuvių.

— Petronėlė Peldžienė su dukra Loreta lankėsi Brooklyne pas savo gimines — Joną ir Stefaniją Makauskius. S. Makauskienė dirba "Darbininko" administracijoje jau kelinti metai. Viešnios taip pat aplankė Makauskių dukrą ir žen-tą Giekrius, kurie gyvena New Jersey valstybėje ir augina mažą dukrytę. Žvalgaitis

BROCKTON, MASS., piliečių draugijos vakarieneje dalyvavę garbės svečiai iš k. į d.: kun. M. Vembrė, Adam Skarinka, Ralph Tamolionis, teisėjas adv. Antanas Kupka ir James R. Lawton.

IŠ VISUR

— Sen. Kenneth B. Keating vienas iš rezoliucijų autorių, 1963 rugsėjo 19 laiške pažada iš naujo savo talką rezoliucijom: "...Aš užtikrinu, kad tęsiu kovą už Baltijos klausimo kėlimą Jungtinėse Tautose".

— G. Vasiliauskienės koncertą Philadelphiaje rengia lietuvių bendruomenės apylinkės valdyba spalio 20, sekmadienį, 4 val. popiet, lietuvių salėje (Lithuanian Music Hall), 2715 East Allegheny Ave. Solistei akomponuoja ir skambina pianistė Dorothy Oldham. Lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti.

— New Jersey lietuvių bendruomenės apygarda rengia jaunimo teismą spalio 13 naujoje šv. Trejybės parapijos salėje Newark. Pradžią 7 val. vakare. Teismo prokuratūrai vadovaus Vyt. Vaitiekūnas, prokuroro padėjėju bus inž. Vladas Mielinis. Teismas žada būti įdomus visiem — jaunimem ir seniem.

— St. Catharines, Kanadoje, Merritano salėje, spalio 12 bus paskaitos ir diskusijos šeimos klausimais. Kalbės Montrealeo universiteto prof. Ir. Lukoševičienė, Detroito universiteto profesorius J. Pikūnas ir Toronto Priskėlimo parapijos klebonas kun. P. Barius, O.F.M. Pradžią 3:30 val. Diskusijų tema: "Lietuviškoji šeima, jos vertybės ir atsakomybė". Diskusijas suorganizavo Kanados liet. bendruomenės krašto valdyba.

— Kunigas Juozas Petraitis, MIC, buvęs marijonų tarybos gen. sekretorius Chicagoje, paskirtas į Argentina, Rosario vievnuolyno viršininko pavaduotoju.

— V. Vaikutis, Stamford, Conn., LB apylinkės valdybos sekretorius, prisuntė Rezoliucijos Remti Komiteto vadovybei 69 peticijas su 840 parašų. Pasirašiusieji reikalauja JAV Kongresą duoti eiga įneštom rezoliucijom Lietuvos laisvinimo reikalui.

— Dail. A. Tamošaičio paroda Chicagoje, M.K. Ciurlionio galerijoje, atidaroma spalio 26. Dailininkas išstato pačius vėlyviausius savo darbus — tapybą, akvarelę ir litografijas. A. Tamošaičio dailėje jaučiamas labai paprastas, ryškus ir savitas stilius, kuriame yra daug įtakos senojo lietuvių liaudies meno. Jo tapyba labai dekoratyvi, spalvinga. Darbai kruopščiai nuoširdžiai atlikti. Pavieškų temos įvairios. Savo kūryba jis visiškai išsiskiria iš kitų dailininkų.

— Serafiškuoju Keliu, mąstymų knyga, jau išėjo iš spaudos. Kan. M. Vaitkus veikalą išvertė iš vokiečių kalbos, išleido Tėvai Pranciškonai. Antrasis tomas pasirodys kitais metais. Knyga tinka kunigam, vievnuoliam ir visiem dvasiniu gyvenimu besidomintiems pasauliečiam. Pirmasis tomas prideda adventu ir baigiasi šeštuoju sekmadieniu po Velykų. Kaina 8 dol. Galima įsigyti adresu: Franciscan Fathers, Kennebunkport, Maine.

Remkite LITUANUS, lietuvių studentų informacinį žurnalą apie Lietuvą anglų kalba.

LITUANUS
910 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.

LITAS INVESTING CO. Inc.

LIETUVIŲ FINANSINĖ BENDROVĖ

Moka 4% už padėtą kapitalą
Duoda asmenišką bei komercines trumpalaikes paskolas:
(auto mašinų pirkimui, namų remontui, prekybos plėtimui, ir pan.)
Kreiptis po 6 val. vakaro arba šeštadieniais:

NEW YORK:

V. VEBELIONAS
100-21 89th Avenue
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel.: HI 1-6799

CONNECTICUT:

A. VEDECKAS
83 Morgan Street
Stamford, Conn.
Tel.: 325 - 0997

ENDRIUS BORCHERTAS

(atkelta iš 3 psl.)

ir lietuviai kasė apkasus, kad sulaukytų raudonąją armiją. Tuo tarpu Klaipėdos krašte visi gyventojai buvo varomi iš ūkių į Vokietiją. Jam beieinant prie pereinamojo punkto Lugačiuose, jį staiga pasivijo automobilis, iš kurio išlipo du mandrūs SA vyrai ir jį užklauė: "Ar jūs esate Borchertas?" "Taip", atsakė užklaustasis. Tada SA vyrai jį nusivežė į Gargždus ir uždarė vietos komendantūroje. Jiems pasiūlymus... Borchertas pasiprasė komendantūros būdinčiojo, kad jį išleistų nusipirkti maisto. Kai jam tai buvo leista, jis sugrįžo į kaimą, kuriame buvo sustojęs, ir greit pasikinkęs arkli išvažiavo atgal į Pavirvytės kaimą. Kitą dieną atskubėjo juodieji gestapininkai, bet jie rado tik vežimo ratų žymes. Frontui praėjus, vieną velyvą 1945 m. vasario mėn. vakarą pas E. Borchertą į Pavirvytę atvyko NKVD. Padarę nuodug-

nia krata, jie Borchertą išsivežė į Telšius ir uždarė kalėjime. Už kelių mėnesių jis buvo išvežtas į Rusiją. Išbuvęs kalėjimuose apie metus, jis buvo atvežtas į Klaipėdą ir patalpintas Klaipėdos kalėjime. Ten jo sveikata žymiai pablogėjo ir ilgą laiką buvo paguldytas kalėjimo ligoninėje. Kai jo sveikata šiek tiek pasitaisė, NKVD karinis tribunolas, net nenurodant motyvu, Endriui Borchertą nuteisė 10 metų kalėjimo.

Paprastai kalinius veždavo naktimis, bet vieną dieną, greičiausia įbauginimo tikslu, iš Klaipėdos kalėjimo į gatvę NKVD išvarė apie 400 kalinių. Pastatę kas 10 metrų po sargybinių su šunimi, jie kalinius varė į stotį. Jų tarpe buvo ir Endrius Borchertas...

Iš Klaipėdos jis buvo išvežtas į Sibirą ir patalpintas Krasnojarsko kalėjime. Kai vis daugiau politinių kalinių atsidūrė Krasnojarske, kalėjimas pasidarė per ankštas. Tada E. Borchertas buvo išvežtas į Kazachstaną — pirmą į Balchašo, o vėliau į Karagandos kalėjimą.

Pritaikius amnestiją nuo 1953 pavasario buvo paleistas. Pasiliko Karagandoje ir stoji dirbti ūkvedžiui vienoje įmonėje. Tačiau jo sveikata buvo jau labai pablogėjusi. Sirgo sunkia kepenų liga.

Trumpai prieš mirtį E. Borchertas užėjo pas savo pažįstamą ir ten pernakvojo. Staiga naktį jį užpuolė skaudus priepuolis. Kitą rytą jis nutarė eiti į ligoninę. Pakeliui priepuolis pasikartojė, ir Borchertas tiek nusilpo, kad turėjo ant akmenų atsistėti. Tai pastebėję praeiviai, paėmė jį už pažastų, nuvedė jį į ligoninę. Čia gydytojai konstatavo, kad jo sveikata yra visai pakirsta. Taip tad tą patį vakarą, 1957 m. sausio 9 d. 11 valandą Endrius Borchertas mirė.

Šv. Pranciškaus bažnyčia Miners Mills, Pa.

LIETUVIŲ PARAPIJAI 50 METŲ

MINER MILLS, PA.

Vietos lietuvių šv. Pranciškaus parapija spalio 6 iškilmingai minėjo 50 metų sukaktį. Scrantono vyskupas pagelbininkas Henry T. Klonowski aukojosi iškilmingai mišias. Pamokslą lietuviškai sakė kun. V.J. Nanorta, angliškai kun. L.P. Sullivan.

Parapija buvo įkurta 1913 spalio mėn. Laikiniu klebonu buvo paskirtas kun. Juozas Servetka. Parapija vardą gavo iš lietuvių fraternalinės šv. Pranciškaus draugijos, kuri veikė nuo 1909.

Po kun. J. Servetkos dar buvo paskirti trys laikini klebonai. Pirmasis pastovus klebonas buvo kun. Benjaminas Paukštis.

Nauja parapijos bažnyčia pašventinta 1924 kovo 9. Pašventino Scrantono vyskupas Michael J. Hoban, asistuojant parapijos klebonui kun. J. Nanortai.

Dabartinis klebonas kun. Antanas G. Ežerskis paskirtas 1929 lapkričio 21. Jis pertvarkė visą parapiją, atsikviė Nukryžiuotojo Jėzaus seseris, jom pastatė vienuolyną, įkūrė katechetinę mokyklą, padidino kapines, nuolat taisė bažnyčią ir kleboniją. 1958 jis atšventė savo kunigystės 50 metų sukaktį. Labai gražiai ir taisyklingai kalba lietuviškai, nors Amerikon atvyko 19 metų ir čia išventintas kunigu 1911. Jis taip pat yra steigėjas šv. Antano parapijos Cicero, Ill. Miner Mills klebonauja nuo 1929 metų. Nuoširdžiai remia lietuvišką spaudą, šalpa (Balfą) ir Lietuvos vadavimo pastangas. (L.)

DISPLAY

MASTER ROOFERS

No. 6 Hicks Lane, Great Neck, L.I.
LEADERS and GUTTERS
Aluminum 5 inch 79¢ a foot.
Installed
Call 516 HU 7-8153

Wakefield Terrace under the personal supervision of Al Ciardullo, mbr. Complete catering service, clubs, societies - religious groups, 2 new ballrooms. Weddings - Banquets - Parties. Call FA 4-7733 - 694 East 241 Cor. White Plains Rd., Bronx, N. Y.

DOM'S SERVICE STATION (Castle Hill area)
GENERAL AUTO REPAIRS
Complete Auto repairs by expert mechanics. Official N. Y. Inspection Station. Texaco service. Bring your car in now for a complete winterizing job. Get the famous Texaco Anti-freeze and be safe for the cold winter ahead. Radiators flushed & cleaned. Leaks stopped etc. Phone TA 2-8913 - 2280 Westchester Ave. (cor. Havemeyer Ave.) Bronx, N.Y.

6 bankai, į kuriuos nuo praeitų metų rugpiūčio mėnesio iki šių metų liepos sudėta 183,031,466 dol. Elektros sunaudota 25,430,000 kilovatai, dujų nuo praeitų metų rugpiūčio iki šių metų rugšėjo sunaudota 101,571,000 kubikų.

Trys plėšikai sulaukyti St. Catharines, Ont., Kanadoje, kur apiplėšė viena statybinių įstaigų, paimdami 5.441 dol. Jie pripažino, kad Conn. valstybėje padarė daug plėšimų. Pervežti į Conn. valstybę teismui. Plėšikai yra kile iš New Britain ir Plainville. Pranas Naučikas

spauda. Šiame mieste rugsėjo ir rugpiūčio mėnesiais buvo 1,292 bedarbių, dabar esą 919, kurie gauna nedarbo pašalpas. Šis skelbimas, manau, nėra teisingas. Daug kam išsibaigė šalpos biūras. Biūras gi juos laiko jau dirbančiais. Visoje mūsų valstybėje šiemet bedarbių yra 23,718, praeitais metais bu-vo 24,651.

Centrinės unijos priėmė rezoliuciją ir įteikė miesto tarybai. Rezoliucijoje reikalaujama, kad, kilus streikui, nebūtų įvežami iš kitų valstybių darbininkai. Rezoliucija miesto taryboje priimta ir net paskirta baismė, kas jos nesilaikys.

New Britain prekybininkai daro gerą apyvartą. Prekyba padidėjo 6.4 procentų. Per paskutinius du metų ketvirčius prekių parduota už 30,022,000 dol. Praeitais metais tuo pačiu laiku parduota už 28,209,000 dol.

Mieste yra 9 didesnės dirbtuvės. Rugpiūčio mėnesį jos algų išmokėjo 1,775,700 dol. Praeitais metais tuo pačiu laiku 1,759,000. Taip pat mieste yra

MŪSŲ PADANGĖS ŽMONĖS ir DARBIAI

NEW BRITAIN, CONN.

Šv. Andriejaus parapija lapkričio 21, 23 ir 24 rengia bazarą lietuvių name, 354 Park Str. Laimėjimams skiriama daug gerų dovanų. Verta visiem susidomėti ir dalyvauti, nes tokio įvykio New Britaine seniai nebuvo.

Vyrų ir moterų klubas, kurį sudaro vyresnio amžiaus žmonės, spalio 31 rengia banketą lietuvių salėje, 354 Park St. Pradžią 5:30 popiet.

Conn. valstybės profesionalams darbininkams pakeltos algos. Tai liečia medicinos instituto daktarus, dantistus, inžinierius, viso 449 asmenis. Algų pakėlimas sudaro 1 ir pusę milijono dolerių.

Respublikonai kaltina gubernatorių Demsey, kad sveikatos departamentui nesurado tikrų žmonių. Tam tikslui skirta 100,000 dol. suma liko ne sunaudota. Gubernatorius aiškina, kad sunku tokius žmones surasti. Privačiai besiverčią gydytojai turi daugiau pelno nei tarnaudami valstybei.

Bedarbių sumažėjo iki 14.4 procentų. Taip skelbia vietos

Ilgą grojimo plokštelė —

Mylėsi Lietuvą iš tolo

Il-sios Dainų Šventės rinktinė

High Fidelity — \$4.00 Stereo — 5.00

Galima išgity:

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
910 Willoughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221

Užsakymai iš kitų vietovių priimami adresu:

K. KASAKAITIS
4719 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632

GINTAS IR IRENA ZEMAITAIČIAI, susituokę rugpiūčio 31 Stamford, Conn. Gintas, gimęs Lietuvoje, baigė New Haven kolegijoje ekonomiją; Irena Deikyte, Ado ir Antaninos dukte, gimusi Lietuvoje, baigė Conn. universitetą humanitarinį fakultetą.

H. W. FEMALE

WOMAN
LOOKING FOR A NICE HOME
Sleep-in - light housekeeping
cooking - care for semi-invalid
own room
Call days — LO 3-3400
or evenings — KI 3-7736

DISPLAY

JACKIE ROCHE for the best in Irish-American Music. — Call

JACKIE ROCHE
and
HIS AVOCA RECORDING
ORCHESTRA
Telephone: YU 1-8472

The Cup & Saucer COTTAGE
132 W. 32nd St., N. Y. C. — a few
doors away from St. Francis of Assisi
Church. Breakfast - Lunch -
Dinner. Service from 7:30 am to
8:45 pm. Closed Sundays. Luncheons
from 99¢. Dinners from \$1.50. Garden
Room available for reservations

ALBERT MAIER, INC.
PORK STORE
Geriausia kiauliena ir kiti mėsos
produktai urmu ir mažais kiekiniais.
Kasdien šviežios — namu gamybos
"Kielbassy". 1927 Washington Ave.
Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

UNLIMITED
Mortgage Money Available
All areas—all types of Commercial
& Industrial properties. 25 years
experience in placing hard to get mortgages.
Contact Fr. Cohen, Mtge officer —
Pilgrim Funding Corp. 211 Hempstead
Tpk., West Hempstead, N. Y.
516 IV 3-6300

YOU ARE INVITED
to join the
BISHOP NEUMANN

PILGRIMAGE

to ROME for his beatification, October
13th: includes audience with the Holy
Father, Lourdes Shrine, Paris, etc.
Especially low rates for Group Travel.
In cooperation with
SEA GATE TRAVEL AGENT
420 Madison Av., N. Y. York 17, N. Y.
PL 2-7410 (Helen Kelly Rand)

THE QUIN LUMBER CO.
43 Van Brunt St., Brooklyn, N. Y.
Marine Contractors - Marine Carpen-
try and Dunnage. The ultimate in
lumber products, the best grades of
lumber at prices you will appreciate.
May we serve you?
TR 5-7034 and TR 5-8564

CARRY BACK LIMOUSINE Service
"Court-ous uniformed chauffeurs"
for Weddings, Funerals, Airports,
Piers, Terminals (flat rates). Special
rates on Sundays. 24 hour service.
420 East 80th St. New York City, 5
Boro service. Call RE 4-8689
Days - Nites.

AMBASSADOR CAMERA

For the Finest in Cameras
Use our special Lay-Away Plan
Credit Cards Accepted
1658 Bath Ave. — Brooklyn
BE 6-8206

EVERBEST PORK STORE
74 Westchester Square, Bronx, N. Y.
HOME MADE SAUSAGE
Finest Pork, Veal and Beef
Poultry Fresh Daily
TU 3-9007
NEMETH & MAIER, Proprietors

IMPERIAL AUTO BODY

Car repairs, body work, painting
done by experts. Satisfaction guaranteed.
24 hour service. Insurance agency.
96-14 Northern Blvd., Corona, L.I.
Phone — NE 9-9077

DOM'S SERVICE STATION

2801 Tilden Avenue, Brooklyn
General Repairs - Batteries - Tires
and Accessories. Special consideration
to religious groups.
Call: BU 4-9677

ED CASO
And His Miami Beach Orchestra
Distinctive Dance Music
and Entertainment
3 to 18 piece orchestra
DE 9-6340 — DE 9-6310

TV ON THE BLINK?
Biggest Deal in TV History
SAVE MONEY 4 WAYS
1. House Calls — \$1.50
why pay more
2. Written guarantee; 3. 90 days
free service; 4. 10% off on picture
tubes. For service call — KI 2-9310
PROJECT TV

SAM MARKS

for the latest styles in
DRESS SUITS
for Rent
All in lightweight materials
The latest styles for
FORMAL AFFAIRS
WEDDINGS
There is no substitute for custom
fit in your appearance.
CUSTOM TAILOR
All types of alterations
381 So. B'way YO 9-6219

RESTAURANTS

DANCING IS FUN at
La MARTINIQUE CLUB
Music by Chic Morrison. Cocktail
Lounge. Restaurant. Ladies invited.
Admission Fri. Sun. \$1.55; Sat. Evs.
\$1.75 tax incl. Adults only.
57 West 57th Street at 6th Avenue
PL 2-2234

EDGE MONT CASINO
784 Central Ave., Scarsdale
Res. SCarsdale 3-9784
German-American cuisine. Dinners
served daily. Sausages, Wiener
Schnitzel. Dancing Friday & Saturday.
Catering to Wedding and Ban-
quets from 10 to 200.

DINING OUT? Take your Family
and Friends to
MEETING RESTAURANT
2 East 107th St., Huntington
Station, L. I. Chinese cuisine at its
best. Facilities for small private
parties. Member of Diners' Club.
For reservation — call HA 3-5937.

TADDEEN'S RESTAURANT
Est. 1845 — 3078 Ocean Avenue.
Famous for shore dinners since the
carnival days. Outdoor dining on
our Patio from May to Sept. Ban-
quet facilities for all social func-
tions — from 10-350. Reservations:
call Anthony Marinos — DE 2-4200

OYSTER BAY RESTAURANT
Pietūs - Vakarėnė - Kokteiliai
Banketo stalų specialistai
Nuo 25 iki 500 žmonių
31-01 Broadway, Astoria, L. I.
Spelio - lapkričio - gruodžio rezerva-
cijai skambinti banketo vedėjui:
LH 5-8402

KARL'S Mariners Inn — Lunch or
dine where cuisine and scenic beauty
excel. Sea food, lobsters, steaks,
chops. For reservations call AN 1-
9756; if no answer, Andrew 1-8111.
Bayview Ave & James St. North-
port (turn North on 25A) — Enjoy
the Bay-View.

HILLMANN'S RESTAURANT

Private Dining Rooms for Wed-
dings, Banquets and all festive oc-
casions. Seating 20-95 people.
1 Fordham Road, Bronx 65, N. Y.
For reservations call — FO 7-2610

HOTELS

WOLCOTT HOTEL
4 West 31st Street, New York City
near Penn Station, Macy's, Gim-
bel's, Fifth Ave. Shops, St. Francis
of Assisi. Single from \$5. Doubles
from \$7, all private baths, kitchens,
TV's available. Special considera-
tion to religious groups. LA 4-7800

SCHOOLS

FREE Courses in AMERICAN CITIZENSHIP

to a limited number who qualify
THURSDAYS, 7:30 - 9 PM for
6 WEEKS BEGINNING OCT. 17
Inexpensive courses also offered in
English and all modern languages.
For particulars please apply to
the Registrar

LANGUAGE CENTER
155 West 72nd Street, Room 301
New York City — TR 4-9928

KAY-LAURE'

For A Beauty Career

- Beginners. Day and evening classes
- Refresher course
- Manicuring course
- Free placement service

Write for brochure
KAY-LAURE'
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
8 Duffy Avenue
Hicksville, New York
Overbrook 1-5313

THOMAS J. VALENTINO, Inc.

Teach your boy to be an Altar Boy.
ALTAR BOY RESPONSES RE-
CORDINGS (3) 12" Records \$5.25
in album. — 150 W. 46th St., NYC
36, N.Y., CI 6-4675. No COD's, send
check or money order with order.

OIL & HEAT

MICHAEL'S FUEL & OIL CO.
Complete Heating Installation. Gen-
eral Motors Dealer - Heating. Li-
censed. 1815 GATES AVE. (bet.
Onderdonck & Seneca Ave.), Ridg-
ewood 27, N. Y. — Tel. VA 1-9235.
Plumbers Lic. No. 7843

Fuel-O-Matic Oil Corp. Tydol fuel
oil. Oil burner service included at
no extra charge with your purchase
of oil. Chimneys, boilers, furnaces
cleaned by one of world's largest
Vacuum Cleaners. 1036 Sutter Ave.,
Brooklyn. Call MI 7-2000. Special
consideration for religious groups.
SLIDING DOOR WARDROBES
Made to Order
(Queens only)
Call

IDEAL WARDROBES
37-16 B'way, Long Island City
YE 2-3997

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parink-
tus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba
užsakyti prekes, gaminamas U. S. S. R.
(kaip pav. automobilius, dviračius, siu-
vamas mašinas ir t.t.), kreipkitės į vieną
iš seniausiai veikiančių ir patikimiausių
firmų, turinčių

30 metų patyrimą.

Atvykite arba rašykite į mūsų cen-
trinę įstaigą arba kurį nors skyrių dides-
niame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street
Philadelphia 6, Pa.
WA 5-3455

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
B. KUCINSKAS, sav.

280 BOERUM ST., BROOKLYN 6, N. Y.
(212) GL 6-0200 Resid. ILLinois 8-7118

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, kon-
jaku, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Kandos šachmatų p-bes laimėjo D. H. Yanofsky su 13-2 tš. Z. Vranesic 11½, E. Maackasy 10 tš. toliau Fuster, Joyner ir kt.; Povilas Vaitonis baigė su 6½ tš. Naujasis Kanados čempionas atstovaus Kanadai kitų metų tarponinėse varžybose Europoje. Iš JAV kvalifikavosi į tarponines varžybas trys didmeistrai: R. Fischer, Bisguier ir S. Reshevsky.

Gediminas ir Leopoldas Sveikauskai, Algis Makaitis, Algirdas Leonavičius ir Petras Kontautas dalyvaus Bostono p-bese, kurios prasideda šiandieną, Cambridge YMCA namuose. Didieji varžovai Bostono čempiono vardui ir So. Bostono Lietuvių Pil. draugijos dovanai laimėti laikomi: J. Curdo, D. Turner, G. Sveikauskas ir D. Scheffer; jiems kelia pastoti gali eiti jaunų talentų, kurių tarpe yra ir mūsų Algis Makaitis.

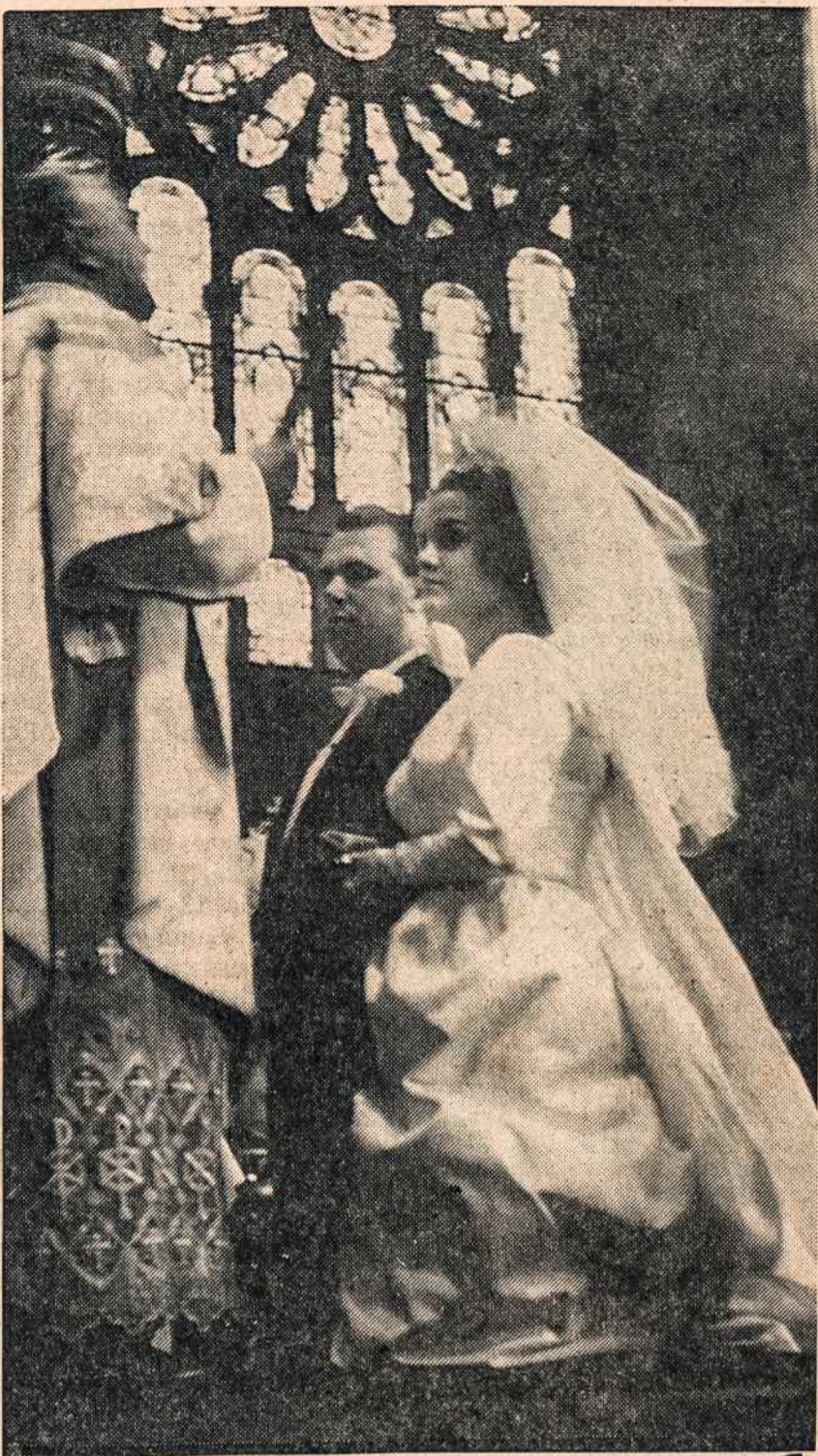
Bostono Met lygos metinis susirinkimas įvyko spalio 7 d., jame buvo aptarti tarpklubiniai 1963/64 sezono reikalai. Lietuvių šachmatų klubui atstovavo I komandos kapitonas Algis Makaitis.

Vilnietis Vladas Mikėnas baigė Maskvoje aštuntuoju su 8 tš. pralenkęs 3 didmeistrus: Simaginą, Vasilkovą ir Tolušą. Laimėjo didmeistris Polugajevskis su 11 tš., 2. estas Nejus 10 tš. Su didmeistrais Mikėnas sužaidė gerai. Jis įveikė Tolušą, su Simaginu, Vasilkovu ir Polugajevskiu baigė lygiomis. Alma-Atoje pasižymėjo latviai: 1. latvis Gipslis, 2. Bronstein, 3. Bagirov, 4. latvis Klavans. Jie kvalifikavosi į Sov. baigines.

Havanoj, tarpt. turnyrą laimėjo V. Korčnoj su 16½ tš., čekas Pachman, M. Talis ir Geler po 16, vengras Barza ir jugoslavias Ivkov po 15½.

Vilniečio Vlodo Mikėno partija, kurioj jis, paaukojęs figurą, įveikia didmeistrį Aleksandrą Tolušą, Maskvoje. Baltais žaidė Tolušas.

1. d4 d5 2. e4 c6 3. f3 f6 4. zc3 c6 5. Ve2 d:c 6. a4 2a6 7. e4 2b4 8. Vb1 c5 9. e5 c:d 10. 2b5 d3!! 11. e:2 2c2+ 12. Kd1 g:f 13. Ba2 e5 14. Rd2 Rc5 15. 2e1 a6 16. 2c3 Rf5 17. f3 Vd4 18. b3 Rb4 19. Vb2 c:b 20. V:b3 Re6 21. Vb2 R:B 22. 2:d3 R:c3 23. R:c3 Va4 24. 2c5 Bd8+ 25. Rd3 B:d3+ 26. 2:B 2b4+ 27. Kd2 2:2 28. K:2 Vc4+ 29. Kd2 0-0 30. Ba1 Bd8+ 31. Ke1 Vc5! 32. B:a2 Ve3+ baltieji pasidavė. Juoduųjų 10...d3! buvo išties netikėtas ėjimas. Apskaiciuoti tokios aukos pasekmės neįmanoma, tik galima nujauti, intuijicos dėka, kad susidariusi juoduųjų iniciatyva turi ką tai duoti. Mikėno ėjimas 31... Vc5!, palikus negintą rikį a2. Po sekancio Ve3+ baltieji pasidavė, nes po 33. Ve2 juodieji atgautų figurą.

VALENTINUS MELINIS ir Regina Stanaitė susituokė švč. Trejybės bažnyčioje Newarko spalio 6. Nuotr. V. Maželio

Nauji Darbininko skaitytojai

Darbininką užsako
 A. Sakenis, Dorchester, Mass., A. Mankus, Elizabeth, N.J. V. Jančiauskas, Bloomfield, N.J. B. Morris, Pittsburgh, Pa. M. Patrick, New Brunswick, N. J. A. Kawalewski, Shirley, Mass., J. Liudzius, New Britain, Conn., J. McGowan, Clarks Summit, Pa. L. Bugaila Seymour, Conn., A. Kinderienė, Michigan City, Ind., E. Paskocim, Burnt Hills, N.Y., A. Geležius, New London, Conn. J. Bernotas, Hartford, Conn. Dr. I. Giedrikis, So. Orange, N. J. F. Keršis, Worcester, Mass. P. J. Akunevich, Halifax, Mass., A. Giedrys, Brooklyn, N. Y. A. Venckus, Turners Falls, Mass. A. Kalnėnas, London, Ont. Canada, L. Masiliūnas, So. Boston, Mass., J.C. Kevett, Irvington, N.J., Lith. Citizens Club, Brockton, Mass., J. Zelionis, Shenandoah, Pa., B. Gagas, Elizabeth, N.J. J. Sellock, Hartford, Conn.

BOWLING

STRIKE & SPARE LANES
 5200 Kings Highway, corner Utica Ave., Brooklyn, N. Y. — 64 modern lanes, open bowling nightly, snack bar, cocktail lounge, nursery, large parking field. You will have a good time here. CL 8-6900

TULIP HILL Bowling Lanes
 AMF Automatics, Club Bar, Cocktail Lounge, Restaurant, Party accommodations, Bowling buffets — Social groups, Tournament conditions at all times, fully air conditioned. — 413 Tulip Ave., Floral Park, L.I., 516 FL 4-9449.

B O W L
 12 BRUNSWICK LANES
 Cocktail Lounge, Free parking, Leagues now being formed, Women Afternoon League forming. 117-11 Myrtle Avenue, Richmond Hill — DeTurris Triangle Bowling Ctr. HI 1-2790

WEDDING PARTY
 Getting Married? Having a Party? Be sure the CAKE comes from — **LONG FRENCH BAKERS**
 Patisserie specialists in Birthday & Wedding Cakes designed to your specifications. 1042 Madison Ave., between 79th & 80th Sts. New York City. — BU 8-7880 or BU 8-0798.

ANTONIO VENIERO
 Finest Italian Pastries
 We specialize in Wedding, Birthday and Party Cakes, Cookie Trays — Cakes & Pastries for all occasions. 342 East 11th St., New York City. Phone orders accepted — OR 4-7264

For wedding party, anniversary & social affairs see **SKANDIA** Imported Foods and Delicacies from all nations. Also imported beer. — Phone orders accepted NE 8-1077. Come in see the thousands of imported items. — 244 Flatbush Ave. Brooklyn, N. Y.

DISPLAY
ORTHOPEDIC SHOE CLINIC
 Shoes made to order to fit every foot — All shoes and lasts made on premises — Shoe consultant for hard-to-fit feet — Shoes made to prescription. **ASK YOUR DOCTOR** Virginia 7-8000
 89-09 Jamaica Ave. Woodhaven

SCAFFOLDING
HEYDT CONTRACTING CORPORATION
 Longfellow & Viele Aves. Bronx 59, N. Y. WY 1-2500

Ernest J. Gleisner Coach Works, Inc.
 553 W. 51st Street, NYC, CO 5-2143
 Leather - Canvas quality works — tops, tomcats, side-drapes, rugs, spring gaiters; all body works, galvanizing and woodwork. Free estimates. Landau leather covers, upkeep and service.

ECONO — AUTO REPAIRING & TOWING — General Auto Repairs, Inc. Automatic transmissions, tune-ups, brakes, motor jobs, mufflers. All work guaranteed, foreign car specialists — 52 22 Church Avenue (corner E. 57th St.) B'klyn 3, N. Y. HY 5-1603 — ask for Bob or Ahron

BEST LANDSCAPING CO.
 Top Soil - Sods - Trees - Shrubs All work done at reasonable rates. Special consideration to religious groups. — 4412 BEDFORD AVE. ANI 8-1196

Vokiški VAIKŲ DVIRATUKAI
 su stabdžiais, lėlių vežimėliai, ritinamieji balionai
 Rabeneiki dviračiai ir kiti gaminiai **KIEFERT**
 260 Wyckoff Ave. (kampus Linden St.), Brooklyn 27, N. Y. VA 1-0840

FUNERAL HOMES
HENRY WEYDIG & SON
 Inc. FUNERAL HOME
 Flushing 9-8563
 CHARLES WEYDIG, Lic. Mgr.
 13-39 122nd St., College Point, N.Y.

Est. 1929 NEvins 8-3600
STEFANO
 FUNERAL HOME
 EMIL STEFANO, Director
 575 Vanderbilt Ave. B'klyn 38, N. Y.

HESS-MILLER FUNERAL HOME
 Serving the Community in a Dignified and Personal Manner For 50 Years
 Air Conditioned Chapels in All Localities
 Harold J. Mooney, Mgr.
 64-19 Metropolitan Ave. Middle Village, L.I. VA 1-6660

GLENN R. COOK
 Syosset Funeral Home
 Distinguished Funeral Service at reasonable rates. Chapels in all boroughs, 2 blocks north of Catholic Church. 28 DeVine St., Syosset, L.I. WA 1-1372

When the need arises choose Funeral service with discretion — **Charles GANNON Funeral Home**, 152 East 28th St., N.Y.C. LE 2-6579. A superior Funeral Service giving comfort and solace to those in grief — every wish observed. Air conditioned. Chapels in all localities.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE
 Call LO 3-7291

DISPLAY
GENERAL CONTRACTING
 Plumbing and Plastering Cement Work
 Lowest Rates - Special consideration to Religious groups. — Call: UL 8-3470
 Bet. 9 and 11:30 A.M. except Tues.

STERN'S PASTRY SHOP "Pataravimas ir kokybė pirmoje eilėje" — Pobūvių, sukakčių, vardinų, krikštynų kepiniai pristatomi mokyklom, draugijom ir kt. bet kur pasaulyje. Užsakymai priimami telefonu. Atidara 7 dienas savaitėje. Teirautis: Ext. 3 ES 7-9443; 1201 Avenue J' Brooklyn, N. Y.

INTERNATIONAL NEWSPAPER PRINTING CO.
 For The Finest In Newspaper Printing
 197 E. 4th Street, New York City OR 3-1830

SLIDING DOOR WARDROBES
 Made to Order (Queens only)
 Call IDEAL WARDROBE YE 2-3997
 37-16 B'way, Long Island City

VOKIŠKI RANKDARBAI
 Pirmos rūšies pavyzdžiai antklodėm ir pagalvėm. Importuota drobė, kilimai, spurgai, mežginiai ir kt.
SELMA'S ART SHOP
 1661 2nd Avenue (86 St.), N. Y. C. Tel. SA 2-6469

GLENDAL LUMBER CO., Inc.
CASH & CARRY
 Quality and Service since 1920
 73rd Place & Cooper Avenue Glendale 27, L.I. VA Dyke 1-1840

MOVING
 Prompt, courteous Moving & Trucking — **JOE'S MOVING & EXPRESS** Local and Long Distance. Packing, Shipping, Storage. Reasonable rates — Free Estimates
 TR 8-8583
 3854 3rd Avenue Bronx, N. Y.

We Handle Your Furniture As if it were our own!
R. K. DAVIS MOVING & STORAGE
 Local & Long Distance Moving Residential & Commercial Packing — Storage — Shipping — Crating
 Free Estimates
 187 New York Ave., Huntington, L.I. HA 1-0100 WA 1-0020

REAL ESTATE
 Queens Springfield Gardens, Christ the King Parish. Brick detached English Tudor, 5 bedrms, 2 compl. bathrms, garage, terrace, large living rm, full sized dining rm, dinette, large kitchen, oil steam heat, storms & screens; near transit, schools and shopping. \$27,500. Owner. BU 8-1873

Bronx — Parkchester Vicinity 2 family house, 2 apartments, 5 and 6 rooms, vacant on possession, ideal mother & daughter, oil hot water heat; near transit, shopping, schools, St. Anthony Parish. Immediate possession on title. Excellent buy price in \$20's — TY 2-2755.

Baldwin, L.I. St. Christopher's Parish — 7 room Colonial, 4 bedrms, 1½ baths, eat-in kitchen, very large unfinished attic, attached garage; near transit, shopping, schools. Immediate possession on title. Excellent buy, must see to appreciate. \$22,990. — 516 BA 3-8691.

— SEAFORD —
NEW HIGH RANCH, 6 Rooms, 3 Bedrooms, 1½ Baths, Cabinet lined kitchens, full basement attached, garage — \$18,990 — BUILDER: CA 1-5511

SAINT RAIMOND'S PARISH
 One Family 8 Rooms \$17,000
SMALL CASH
PETRAGLA — SY 2-2025
 Also Many Other Fine Buys
 46 Westchester Square, Bronx, N.Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
 VYTAUTAS BELECKAS
 Savininkas
 Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
 1883 MADISON STREET
 BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)
 Tel. EVERgreen 2-6440

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ RAY'S LIQUOR STORE
 Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: Virginea 3-3544

WHITE HORSE TAVERN
 baras - restoranas
 PRANAS BRUCAS, savininkas
 86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. Virginea 6-9519
 SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM
 Saleje gali tilpti 100 dalyvių

S & G MEAT MARKET
 ANTANAS VAITKUS, vedėjas
 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
 buvusį J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
 Papigintomis kainomis priimame užsakymus
 VESTUVĖM ir POBŪVIAM
 Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
 — We take all orders special price for Weddings and Parties —
 Home-Made Bologna

— HAVEN REALTY —
JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance
 Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.
 Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Šeštadieniais iki 6 val popiet.
 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
 110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
 Tel. Virginea 6-1800

PARK-HILL REALTY
 REAL ESTATE & INSURANCE
 84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Virginia 3-1477
 Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, skylių, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopa apsidrausti; čia užpildomi valstybinių mokesčių - taksų blankai.
 ALBERT F. PETERS - Petruskas

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
 Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
 DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
 36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
 Telefonas STagg 2-5938

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus
 Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel. PR 4-7788
 Svarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. — Patogus susistekimas traukiniu ir autobusais.
 P. ir C. Mačiūliai, savininkai

Buy U.S. Savings Bonds REGULARLY
 RING THE BELL! JOIN PAYROLL SAVINGS!

ONE-DAY INSTALLATION SHAWNEE PRE-CAST STEPS
 • 5 YEAR GUARANTEE
 • 1-PC. CONSTRUCTION
 • STEEL REINFORCED
 • NON-SKID TREAD
 • BEAUTIFUL STONE FINISHES
 Call GL 2-3929 Anytime
Poughkeepsie Roofing Co., Inc
 Route 376 & MacGhee Road, Poughkeepsie, N. Y.

"FOR THEM ALSO"
 A resume of fundamentals to live by. A practical reader for prospective converts.
 By **CHARLES FRANCIS BUDDY**
 Bishop of San Diego
 University of San Diego Press, Publishers
 Catholics who wish to be well informed and alert to answer questions of non-Catholics will find in "For Them Also" a refresher course in Catholic doctrine. Less than a heavy theology, more than a catechism, a down to earth lift for High School & College students. Hard cover \$3.75, soft cover \$1.25; special consideration for quantity orders. Dealer inquiries invited.
 Alcala Park, San Diego, California 92110

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
 AUGŠCIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI
 Mūsų krautuvėse geriausios dešros
 Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausias mėsos ir kiti produktai
 Užeikite — išitinkisite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
 New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
 (Tarp 85 - 86 g-vių)
 Ridgewode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
 Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
 Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
 Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
 Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Kun. dr. J. Aviža, Vokietijos L. Bendruomenės pirmininkas, dalyvavęs Bendruomenės seime Toronte, atvyko New Yorkan ir svečiuojasi pas savo brolių Vytautą. Jis lankėsi Darbininko redakcijoje.

Inicium Semestri rengia N. Y. Akademikų Skautų Sąjūdžio skyrius šį penktadienį, spalio 11, 8 v.v. Lietuvių Atletų Klube. Skautai akademikai kviečia lietuvišką jaunimą atsilankyti ir pasilinksinti lietuviškoje nuotaikoje.

N. Y. akademikų skaučių draugovė kviečia visas lietuviškas, kurios baigė gimnaziją, o dabar lanko universitetą ir norėtų įstoti į A.S.S., atsilankyti į susipažinimo arbatėlę spalio 12, šeštadienį, 1:30 v. popiet pas Ramunę Vilkutaitę (85-81 75 St., Woodhaven, N. Y.) (Bus progos susipažinti su akademikų skautėm New Yorke. Informacijų reikalais skambinti R. Vilkutaitęi MI 2-2137.

Maspetho klebonijoje rugsėjo 26 d. įvyko New Yorko Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos židinio valdybos posėdis, kuriame buvo aptarti ateinančių metų BKMA suvažiavimo finansų reikalai ir nutarta steigti tam tikslui komisiją. Prel. Jonas Balkūnas sutiko suorganizuoti finansų komisiją ir jai pirmininkauti. Komisijoje jau sutiko darbuotis kun. S. Raila ir dr. P. Bagdanavičius.

Ona Budrienė mirė rugsėjo 29 Parkway ligoninėje. Palaidota spalio 2 iš Maspetho lietuvių bažnyčios šv. Jono kapinėse. Nuliūdime liko keturios dukterės.—M. Šlapikaitė, H. Brusukienė, E. Karalienė, L. Trouve, sūnus K. Budris ir 14 vaikėčių. Velionė buvo ilgametė Darbininko skaitytoja. Priklausė Altoriaus, Gvojojo Rožančiaus ir Tretininkų draugijom.

Marija Ramošienė, 63 m., iš Richmond Hill, N. Y., mirė spalio 4. Palaidota iš Apreiškinio bažnyčios spalio 8 šv. Jono kapinėse. Paliko liūdinčius: vyrą Klemensą ir dukras su šeimomis bei kitus gimines. Laidotuviams rūpinosi Salinskų įstaiga.

Vytauto ir Sigitos Aušrotų sūnelis Antanas, 4 metų, mirė spalio 6 Toronte, Ont. Kanadoje. Palaidotas spalio 9 d.

PARENGIMAI NEW YORKE

Spalių 19 — Great Necko vyčių šokiai Atsimainymo parapijos salėje, Maspeth.

Spalių 20 — Ateities koncertas Commodore viešbučio salėje.

Lapkričio 9 — Korp. Neo-Lithuania metinė šventė Ridgewood Lanes salėje.

Lapkričio 23 — A. L. Inž. ir Archit. S-gos rudens balius.

Lapkričio 30 — Solistų D. Stankaitytės ir St. Baro koncertas ir šokiai. Rengia ALB New Yorko apygardos valdyba ir Stud. Sąjunga.

Gruodžio 8 — P.L.K.O. S-gos valdybos rengiama Katalikų moterų akcijos studijų diena.

Numatomus parengimus pranešti S. Dzikui, 89-17 97 Str., Woodhaven, VI 7-5113.

Vyrų choras, kuriam vadovauja muz. V. Baltrušaitis, jau turi 30 narių. Choras rengiasi pirmam koncertui. Kas norėtų į chorą įsijungti prašom skambinti muz. V. Baltrušaičiui EY 4-3440.

Inž. Donatas Skučas, tarnaujas karo aviacijoje pilotu, pakeltas į kapitono laipsnį. Studentaudamas priklausė New Yorko ir New Jersey lietuviškos jaunimo organizacijom.

A.L.R.K. Moterų Sąjungos New Jersey ir New Yorko apskričių atstovų suvažiavimas bus spalio 20 d. 2 val. popiet., 340 Mitchel Ave., Linden, New Jersey (lietuvių namų salėje). Programoje pranešimai iš seimo; apskričių valdybos rinkimai ir kiti einamieji reikalai.

D. ir M. Šlapikaitės, F. Sarkiūtė ir L. Girarti grįžo iš atostogų, aplankė Belgiją, Olandiją, Norvegiją, Švediją, Daniją ir Suomiją. Parsivežė daug idomių paveikslų.

Kat. Moterų S-gos 24 kuopos susirinkimas bus spalio 13 po 8 v. mišių Angelų Karalienės parapijos salėje.

Woodhaven moterų komitetas pranciškonių naujos statybos pamaldumui ruošia susipažinimo popietę lapkričio 17, sekmadienį, nuo 3 v. iki 10 v. v. Kolumbo vyčių salėje, 80-22 85 St., Woodhaven. Bus įvairi programa. Įėjimas ik 50 centų.

Inž. V.S. Montvila rugsėjo mėnesio pabaigoje susižiedavo su G. Uselyte. Abudu jaunuoliai aktyviai reikšėsi lietuvių studentų organizacijose. V.S. Montvila yra studentų skautų Gyties korporacijos filisteris, o G. Uselytė — Neo-Lithuanijos narė.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBE NAUJAS REIKALŲ VEDEJAS

Lietuvių Amerikos piliečių klube rugsėjo 6 reikalų vedėjo (menežerio) pareigas perėmė Frank White-Vaitukaitis. Jis yra Brooklyno lietuvių žinomas veikėjas, buvo d kartu siuvelčių agentu. Per kelierius metus tame pačiame klube ėjo sekretoriaus, pirmininko pareigas, o dabar — reikalų vedėjas.

Jis yra rimtas žmogus, išauklėjęs gražią šeimą. Sūnus Algirdas yra daktaras, o dukterė Genovaitė mokytoja. Paprastam darbininkui vaikus išleisti į mokslą nebuvo taip lengva.

Klubas turi dvi sales, kuriose galima rengti vestuvių ir kitokias vaišes. Dabar lietuviai jomis mažai naudojasi. Naujas vedėjas kviečia lietuviškas organizacijas ir visus lietuvius daugiau naudotis šiom patalpomis.

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių ir vonios. Mėnesiui 70 dol. Reikia pasirašyti dviejų metų nuomos sutartį. Pagedaujama suaugę. Telefonas — EM 6-3540.

86th CASINO THEATRE

210 East 86th St., New York, N. Y. RE 4-0257 • BU 8-0561

Penktadienį, spalio 11 d. — iki Ketvirtadienio, spalio 17, 1963 Amerikoniška premjera —

LIEBLING DER GOETTER

Vaidina: R. Leuwerick - P. van Eyck - ir kt.

Priešinė filma: Ein Engel auf Erden

Ir nauja Vokietijos savait. apžvalga

SV. PRANCIŠKAUS SVENTĖ NEW YORKE

Nors rugsėjo 29 smarkiai lijo, bet iš New Yorko, Brooklyno ir artimųjų New Jersey ir Connecticut valstybių tretininkai autobusais, traukiniais ir automobiliais vyko į iškilmingą savo pamaldas Sv. Petriko katedroje New Yorke. Apie trečią valandą katedra jau buvo pripildyta. Pamaldose dalyvavo taip pat kunigai direktoriai, vienuoliai, pranciškoniai ir serys. Lietuviam pranciškonam atstovavo T. Justinas Vaškys, OFM. T. Kestutis Butkus, OFM ir broliai Jurgis ir Pranciškus.

Iškilmės prasidėjo iškilmingais mišparais. Pamaldas laikė italų pranciškonų provincijolas T. M. DeBenedictis, OFM. Jam asistavo kapucinų provincijolas T.A. Maestrini, OFM. Cap. ir T. Justinas Vaškys, OFM. Trečiojo Ordino Sv. Kazimiero provincijos vadovas. Mišparus giedojo katedros choras. Po mišparų buvo suteiktas palaiminimas švenč. Sakramentu.

Gausiai susirinkusius tretininkus sveikino New Yorko vyskupas Juozapas F. Flannelly, DD. Pamokslą pasakė T. Matas Pastore, OFM. SV. Pranciškaus seminarijos rektorius Lowell, Mass. Pamokslininkas kvietė melstis už Romoje vykstantį Bažnyčios visuotinį susirinkimą.

Po pamokslu visi susirinkusieji atnaujino savo įžadus. Sugiedojus himną, pamaldų dalyviai procesijoje vyko prie Sv. Pranciškaus statulos. Vadovaujant T. Jonui Thella, OFM. buvo sukalbėta Sv. Pranciškaus malda ir taip pat malda už popiežių ir Vatikano susirinkimą, kurio antroji sesija kaip tik prasidėjo tą patį sekmadienį rugsėjo 29.

A.L.R.Katalikų Federacijos

New Yorko ir New Jersey apskrities valdyba šaukia visuotinę organizacijų bei draugijų susirinkimą spalio 13 d. 12 val. (tuoj po 11 val pamaldų). Apreiškimo parapijos patalpose. Bus svarstomas Kristaus Karaliaus minėjimas, Siluvos kopyčios rengimo klausimas ir kiti. Organizacijos ir draugijos prašomos kuo gausiau dalyvauti.

Lietuvių auditorijos direktorių susirinkimas bus spalio 23 lietuvių klubo salėje Maspeth. Serininkai, kurie dar ne išmainė savo šerų, prašomi ateiti į susirinkimą ir atsimeiti savo pinigų.

LILIJA ŠUKYTĖ

Lilija Šukytė dainuos New Yorke

Susitikau aktorį Stasį Pilką, kai jis svečiavosi Brooklyne ir čia rengė savo rečitalį. Prisiminėm Draugo literatūros šventę ir ten dainavusią jauną solistę **Liliją Šukytę**. Kas ji per viena, ar gerai dainuoja?

Pilka nušvinta aristokratiška šypsena, pabarbena pirštais į stalą, užgeria kavos.

— Tai pats geriausias balsinis prieauglis. Sopranas.

Plačiais mostais skėsciodadamas rankas ima pasakoti kaip kartą Hamiltone ar Toronte ją "suradęs" — išgirdęs dainuojant ir pakvietęs į savo rečitalį, rengtą Chicagoje. Tai buvo pirmasis Lilijos Šukytės pasirodymas Chicago lietuvių visuomenėi.

Vėliau labai sėkmingai solistė dainavo Draugo metinėje literatūros šventėje, mariampolėčių suvažiavime Chicagoje, Pasaulių Lietuvių Bendruomenės seime Toronte.

Solistė yra gimusi Kaune. Būdamą 7 metų amžiaus, Vokietijoje pradėjo mokytis skambinti pianinu. Sias studijas tęsė Kanadoje. 1960 baigė Toronto Karališkos konservatorijos

pianino klasę, gavo pianistės diplomą.

Konservatorijos paskatinta ir dėdėjo lavintis dainuoti. Festivaluose už operinių arijų išpildymą laimėjo pirmos ir antros vietos premijas.

Solistė gyvena Hamiltone ir lanko McMasterio universitetą, kur studijuoja vokiečių ir prancūzų kalbas. Ir universitete jai sekasi kaip konservatorijoje. Už pažangumą moksle yra susilaukusi įvairių garbės pažymėjimų. Nors ji diplomuota pianistė, kalbų specialistė, bet yra pasiryžusi pasišvesti dainavimui.

New Yorko lietuviai šią daug žadančią jauną solistę girdės pirmą kartą, nes čia dar niekada nesilankė. Iš lietuvių kompozitorių labiausiai pagėmęsi K. V. Banaitį, koncerte išpildys keturias jo dainas ir operų arijas.

Ateities koncerte dalyvaus dar jaunas pianistas **Manigirdas Motekaitis**, iš Chicago, ir dramos aktorė-rašytoja **Birutė Pūkelevičiūtė** iš Montrealio. Koncertas bus spalio 20 Commodore viešbutyje New Yorke.

LIETUVIS RESTORANO VEDEJAS

Times Square, New Yorko miesto centre, yra didžiulis Toffenetti restoranas, kur vedėjo (menežerio) asistentu yra lietuvis **Vincas Rimošaitis-Rimsite**, kilęs iš Scranton, Pa.

Neseniai jį suminėjo žurnalistas Michael Sean O'Shea, jo draugas, Daily News skiltyje. Žurnalistas atėjo į restoraną priešpiečių, o Rimošaitis-Rimsite iš anksto buvo susitaręs su Candid Camera televizijos programos vedėju vietoje patarnautojo pakviesti artistą. Taip svečią žurnalistą įvėlė į visokius ginčus, kol galų gale paaiškėjo, kad jis yra patekęs į "Candid Camera" programą.

Senesnio amžiaus moteris, turinti namus, ieško moters, kuri norėtų su ja gyventi. Dėl sąlygų kreiptis TA 7-9432.

BOSTONO ŽINIOS

Kun. J. Zuromskio išleistuvės buvo rugsėjo 28. Dalyvavo daug žmonių. Didžioji lietuvių piliečių klubo salė buvo pilna. Pasakyta atsisveikinimo kalbų. Meninėje programoje sol. B. Povilavičius, akomponuojant J. Kačinskui, padainavo dvi lietuviškas dainas ir ariją iš "Figaro vestuvių". Parapijos choras, vadovaujamas J. Kačinsko, padainavo keletą dainų. Kun. J. Zuromskis buvo šio choro globėjas. Kun. J. Zuromskis išvyko klebonauti į Lowell, Mass., šv. Juozapo parapijon. Į jo vietą vikaru atkeltas kun. Albinas Janiūnas iš Lawrence, Mass.

Bostono lietuvių mišrus choras po vasaros atostogų vėl pradeda darbą. Pirmoji repeticija bus spalio 13 d. 7 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose. Choras turi užsibrėžęs didelį darbą, būtent, užsiregistravo dalyvauti dainų šventėje, kuri bus New Yorke pasaulinės parodos metu. Choro valdyba kviečia visus dainą mylinčius lietuvius padidinti choristų eiles.

Liolė Janušienė, kuri dirba Harvardo universitete, Simonso kolegijoje gavo bibliotekininkės magistro laipsnį. Bostono universitete ji buvo gavus psichologijos magistro laipsnį.

Refą pramoga — lietuviškas vaidinimas Bostone lapkričio 3 d. 4 v. popiet. lietuvių piliečių salėje. "Lietuviškas vestuvės" vaidins Putnamo seserų bendrabučio studentės. Po vaidinimo bus vaišės, muzika ir šokiai.

Lietuvių Studentų Sąjungos Bostono skyrius maloniai kviečia rytinio pakraščio studentus ir apylinkės visuomenę atsilankyti į jų rengiamas studijų dienas spalio 12-13 Tautinės Sąjungos namuose (484 East Fourth Street). Šeštadienio programa prasideda 10 v. ryte profesoriaus dr. J. Navickio pasakaita "Humanitarinių mokslų svarba ateityje", prof. V. Mantauto — "Humanitariniai išsilavinimas". Toliau seks diskusijos tema "Humanitariniai mokslai griežtųjų mokslų amžiuje." Po paskaitų, 8 v.v. bus šokiai latvių namuose, 64 Sigmour Street, Jamaica Plain. Sekmadienį 10 val. ryte mišios Sv. Petro parapijos bažnyčioje. Po mišių studijų dienų uždarymas.

Reikalingas sargas (Janitor) naujam 67 butų namui Bostono priemiestyje. Butas ir geras atlyginimas. Kreiptis — J. Rajs, 330 Harvard St., Cambridge 39, Mass. Tel: 491-0840.

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmo pabaigos. Trečiadieniais — 2 val. dienos. Penktadienį, spalio 11 d. — iki Trečiadienio, spalio 16 d., 1963 Pirmą kartą Brooklyne — WEIT IST DER WEG Vaidina: F. Quinn - I. Schöner - E. Schultze Priešinis filmas: Hoch klinget der Radetzky marsch Ir naujausia Vokietijos įvykių apžvalga.

Diplomuotas ekonomistas
Juozas Audėnas
registruotas investavimo fondų atstovas prima interesantus investavimo reikalais — 109 Warwick St. Brooklyn 7, N. Y. Tel: TA 7-9518 • PL 3-6628

VINCAS MIMOSAITIS-RIMSITE (d) su Toffenetti restorano menežeriu Patrick Cosetti (k.). Apač. Toffenetti restoranas New Yorke

C. A. VOKET

VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

WILLIAM J. DRAKE

DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hlckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. Evergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves Kopyčios namo kamai ir visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN, INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

JOSEPH C. LUBIN FUNERAL HOME

546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pagedavimą.
Jūs galite pilnai pasitikėti
mūsų patarnavimu iki
visų smulkmenų laidojimo
reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268-5185

WFLD JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIO VALANDA
ŠEŠTADIENIAIS NUO 5.30 iki 6.30
DIREKTORIUS JOKUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201